

Materijalna kultura društvenih elita mletačke Istre: kuća obitelji Negri iz Labina polovicom 16. stoljeća

The Material Culture of Social Elites in Venetian Istria: the House of the Negri Family from Labin in the mid-16th Century

IZVORNI ZNANSTVENI RAD

UDK 728.1(1-21)(497.571Labin)"15"

Članak analizira kulturu stanovanja odnosno interijere društvenih elita mletačke Istre u 16. stoljeću na temelju izuzetno detaljnog i opširnog inventara kuće obitelji Negri u Labinu iz 1556. godine. Razlaže se društveni i ekonomski kontekst navedenog dokumenta te se rekonstruira interijer kuće bogatog labinskog bankara Agostina Negrija. Nadalje, navode se pravni dokumenti (glave statuta, odredbe protiv raskoši) koji također govore u prilog visokoj razini materijalne kulture gradskog plemstva na istočnoj granici mletačkih posjeda u Istri.

ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER

UDC 728.1(1-21)(497.571Labin)"15"

The paper analyzes the culture of living and the interiors of social elites in 16th century Venetian Istria, based on an extremely detailed and extensive inventory of the Negri family house in Labin from 1556. It explains the social and economic context of the above mentioned document and reconstructs the interiors of a house that belonged to Agostino Negri, a wealthy banker from Labin. Furthermore, legal documents are cited (statutes, provisions against luxuries), which likewise suggest a high level of material culture of the urban nobility on the eastern border of the Venetian possessions in Istria.

KLJUČNE RIJEČI

stambena arhitektura, Labin, obitelj Negri, materijalna kultura, interijeri

KEYWORDS

residential architecture, Labin, the Negri family, material culture, interiors

Interijeri patricijskih kuća mletačke Istre ranoga novog vijeka odraz su društvene i kulturne razine elita pokrajine u segmentu privatnog odnosno obiteljskog života. Iako su ranonovovjekovne arhitektonске ljuštute ovih ambijenata plemićke kulture donekle sačuvane pa se može govoriti o barem djelomičnom poznavanju renesansne i barokne stambene arhitekture Labina, ali i Poreča, Kopra, Vodnjana i drugih istarskih gradova i gradića, interijeri ovih kuća nepovratno su izmijenjeni tijekom stoljeća, a tek pojedini predmeti pohranjeni su danas u fundusima muzeja te u privatnom posjedu. Također, proučavanje unutrašnjeg izgleda gradskih kuća, s obzirom na ulogu žena u kući i njihovo pravo posjedovanja i nasljeđivanja pokretnina, osvjetjava rodno ravnopravnije prostore no što su to bili ulice i trgovi istarskih urbanih cjelina.

Renesansni su interijeri kuća davno nestali, ali na temelju analize inventara i drugih arhivskih dokumenata te likovnih prikaza, vodeći se metodskim uzorima Patricije Fortini Brown i Raffaelle Sarti, moguće je rekonstruirati barem njihovu titravu sliku (Fortini Brown 2004; Sarti 2006). Dodatni je limit slikanih prizora na koje se poziva ovaj članak u smislu vizualne potkrepe opisanih predmeta to što su neki nastali u Veneciji pa su gotovi poslani u širu regiju, dok su drugi nesumnjivo nastali prema grafičkim uzorima koji također dolaze iz centra, no ovdje se uzimaju u obzir kao dio šireg kulturnog podneblja te vizualne i materijalne kulture. U ovom će se radu stoga ocrtati *croquis* jednog renesansnog istarskog interijera prvenstveno na temelju možda najopsežnijeg do sada poznatog istarskog renesansnog inventara, onoga kuće obitelji Negri iz Labina, koji je nastao iza smrti *ser* Agostina de Negrija 1556. godine (prilog 1), a u svjetlu već poznatih podataka o povijesnome i umjetničkom kontekstu labinske svakodnevice 16. i početka 17. stoljeća. Namjera je time proširiti spoznaje o ambijentima plemićke kulture na kvarnerskoj granici mletačkih posjeda, kako bi se dodala još jedna kockica mozaika slike istarske povijesti novoga vijeka.

Slična je građa kao dio kulturne povijesti zanima la već istarske povjesničare 19. i početka 20. stoljeća, poput Bernarda Benussija i Giuseppe Caprina, ali i krajem prošlog stoljeća, Giovannija Radossija (Benussi 1888; Caprin 1905; Radossi 1997, 251-344). Istraživanja Roberta Stareca ocrtala su kulturu istarskog ruralnog stanovanja, koje je nesumnjivo neprestano bilo izloženo razmjeni s urbanom kulturom življenja (Starec 1996). Osim toga, niz radova Marijana

The interiors of patrician houses in Venetian Istria in the early modern period reflect the social and cultural level of the provincial elite as far as private and family life are concerned. Although the early modern architectural shells of these environments reflecting aristocratic culture are to some extent preserved, allowing us to say that we are at least partially acquainted with the Renaissance and Baroque residential architecture not only of Labin, but also of Poreč, Koper, Vodnjan and other Istrian cities and smaller towns, the interiors of these houses have been irreversibly altered over the centuries, and only individual objects are to be found at present either as part of the holdings of a museum, or in private hands. Having in mind the role of women at home and their right to possess and inherit movable property, this study of interiors of town houses also sheds light onto spaces that were more gender balanced than the streets and squares of Istrian urban entities.

The Renaissance interiors of houses are long gone, but on the basis of an analysis of the inventory and other archival documents as well as visual representations, it is at least to some extent possible to reconstruct their flickering image by adhering to the methodological models of Patricia Fortini Brown and Raffaella Sarti (Fortini Brown 2004; Sarti 2006). An additional limitation of the painted depictions referred to in this paper in terms of them being a visual corroboration of the described objects, is that some of them were created in Venice and were sent to the wider region in a finished state, whereas others were undoubtedly created in line with the graphical models arriving from the center, but here they are regarded as part of a wider cultural environment and visual as well as material culture. This paper will therefore portray a *croquis* of an Istrian Renaissance interior, primarily on the basis of the perhaps most comprehensive so far known Istrian Renaissance inventory, that of the house of the Negri family from Labin, compiled after the passing away of *ser* Agostino de Negri in 1556 (Appendix 1), in light of the data known to date, regarding the historical and artistic context of commonplace events in Labin during the 16th and early 17th centuries. The intention, therefore, is to expand the understanding of the environments of the nobility as related to culture on the Kvarner border of Venetian possessions, in order to add yet another piece to the mosaic depicting Istrian history during the modern era.

Similar materials, as part of cultural history, were already of interest to Istrian historians of the 19th and the beginning of the 20th century, such as Bernardo Benussi and Giuseppe Caprin, or Giovanni Radossi, towards the end of the last century (Benussi 1888; Caprin 1905;

Bradanovića, Petra Puhmajera i drugih istraživača povjesne arhitekture osvijetlilo je povijest istarskih kuća, palača i vila, s naglaskom na proučavanje njihove urbane pozicije te vanjskog izgleda i, u manjoj mjeri, prostorne dispozicije (Bradanović 2002, 127-133; Horvat Levaj 2015; Puhmajer 2011, 55-67; *idem* 2011a). Što se tiče materijalne kulture Labinu, osim opsežnog rada koji sam posvetila ambijentima obitelji Scampicchio, na temelju spisa labinskog bilježnika Bartolomea Gervasio nastali su radovi povjesničara Elvisa Orbanića, Zorana Ladića i Gorana Budeča (Budeč 2009, 345-369; Gudelj 2006, 55-116; Ladić 2009, 47-70; Ladić, Orbanić 2008), dok je društveno-politički kontekst osvijetlio Jakov Jelinčić na temelju zapisa gradske uprave (Jelinčić 1987, 75-159). Ipak, tek izložbom "Istra, lav i orao" Arheološkog muzeja Istre ova je značajna tema dobila na punoći i zaokruženosti.

Radossi 1997, 251-344). Research conducted by Robert Starec, outlined the culture of Istrian rural living, which has undoubtedly been constantly exposed to exchanges with the culture of urban living (Starec 1996). In addition, a series of works by Marijan Bradanović, Petar Puhmajer and other researchers of historic architecture illuminated the history of Istrian houses, palaces and villas, with the emphasis on the study of their urban position and external appearance and, to a lesser extent, their spatial disposition (Bradanović 2002, 127-133; Horvat Levaj 2015; Puhmajer 2011, 55-67; *idem* 2011a). As for the material culture of Labin, in addition to the extensive work that I dedicated to the environment of the Scampicchio family, a whole series of other works based on the writings of Bartolomeo Gervasio, the notary from Labin, were written by historians Elvis Orbanić, Zoran Ladić and Goran Budeč (Budeč 2009, 345-369; Gudelj 2006, 55-116; Ladić 2009, 47-70; Ladić, Orbanić 2008), while Jakov Jelinčić offered the clarification of the socio-political context based on his study of the City Administration records (Jelinčić 1987, 75-159). However, it was not until the exhibition "Istria, the Lion and the Eagle", organized by the Archaeological Museum of Istria, that this important topic was given plenitude and was rounded off.

▶ 177

JASENKA
GUDELJ

Inventar Negri: dokument u kontekstu

Inventar kuće obitelji Negri u Labinu dokument je koji se proteže na gotovo trideset listova, a ovdje se analizira njegov prijepis iz pera notara Antonija Lucianija iz 17. stoljeća, pronađen u fondu obitelji Scampicchio u Državnom arhivu u Rijeci (RO-12, uni. 28, f. 45-60 (kutija 2). Scampicchiji su tijekom ranog novog vijeka stekli znatna dobra u Labinu, gdje su dokumentirano članovi gradskog vijeća već u 16. stoljeću. Njihov arhiv, koji se čuva u Državnom arhivu u Rijeci i, manjim dijelom, u Pazinu, obuhvaća dokumente od 15. do kraja 19. stoljeća i jedini je, koliko mi je poznato, sačuvani obiteljski arhiv u danas hrvatskome dijelu nekad mletačke Istre (Gudelj 2006, 55-116; Zakošek 1992-1993, 191-212).

Izvorni je dokument u 16. stoljeću, u vrijeme uprave Domenica Manolessa (labinski podestat 1554.-1556.), zapisao labinski bilježnik Pietro Antonio de Lorenzi, koristeći venetski dijalekt (*in volgar lingua*), dok su neki dijelovi bili na iskvarenoj latinštinji (Ladić, Orbanić 2008, 21-23; Radossi 1992, 228). Dokument čini nekoliko cjelina:

The Negri inventory: the document in context

The inventory of the Negri family house in Labin is a document that spans nearly thirty pages, and here we analyze its transcript from the 17th century, written by the notary Antonio Luciani, which was discovered in the fund of the Scampicchio family in the State Archives in Rijeka (RO-12, uni. 28, f. 45-60 (Box 2). Members of the Scampicchio family acquired considerable possessions in Labin in the course of the early modern period, where it was documented that they were members of the city council already in the 16th century. Their archive kept in the State Archives in Rijeka, and to a lesser degree in Pazin, which includes documents from the 15th to the end of the 19th century, is to my knowledge the sole preserved family archive found to date in the Croatian part of what was once Venetian Istria (Gudelj 2006, 55-116; Zakošek 1992-1993, 191-212).

The original document was written in the 16th century during the administration of Domenico Manoless (podesta of Labin, 1554-1556), by Pietro Antonio de Lorenzi, a notary from Labin, who used the Venetian dialect (*in volgar lingua*), with some parts written in degenerated

- oporuka Agostina de Negrija od 6. kolovoza 1556.
- popis pokretnina (namještaja, odjeće i opreme) zatečenih u kući Negrijevih 27. kolovoza 1556. (vidi prilog 1)
- popis domaćih životinja
- popis nekretnina u Plominu
- popis dužnika
- popis novca, zlatnine i srebrnine (vidi prilog 2)
- dodatni popis imanja nasljednika u Labinu s procjenom vrijednosti.

Iz oporuke je jasna struktura obitelji: Agostino de Negri bio je oženjen Zuanom (Giovannom) iz plemenite labinske obitelji Scampicchio i s njom je imao tri sina, Zuan Antonija, Giovannija Battistu i Bartola (Giorgini 2010, 88-90; Gudelj 2006, 66, n. 51). Agostinov otac, Zuan Antonio, stigao je iz Bergama 1512. godine i očito se vrlo brzo obogatio, čim je mogao oženiti sina i kćer pripadnicima labinskog plemstva: brat Zuane Scampicchio, Baldo, bio je oženjen Franceschinom de Negri (Gudelj 2006, 65, n. 46, 66, n. 51, 71). Zabilježena su još i dva kasnija braka između članova ove dvije obitelji. Sva su trojica sinova u času pisanja oporuke bila maloljetna i o njihovim su se interesima brinuli skrbnici, stričevi Francesco i Alvise. Imali su i kućnog učitelja, Nikolu iz Lošinja, koji je imao ostati s obitelji do isteka ugovora, iako je u Labinu postojao učitelj kojeg je plaćala komuna. Među Agostinovim je posljednjim željama i ona da gospođa Zuana, njegova voljena supruga, ima ostati u kući s djecom, a ako bi se preudala, da joj se ima vratiti njezin miraz, sasvim u skladu s mletačkim pravnim normama (Chojnacki 2000, 95-114).

Agostino je vodio svojevrsnu zalagaoniku-banku, kako je vidljivo iz dijelova oporuke u kojima opršta dugovete iz popisa dužnika preuzetim iz njegovih računskih knjiga, kao i iz popisa zlatnih i srebrnih predmeta zatečenih u kući, od kojih su neki označeni grbovima drugih obitelji. Posudivanje novca uz kamatu donijelo je Negrijevima bogatstvo u zemlji i stoci: osim vjerovatno gotovim novcem kupljenih posjeda, koji su bili u cijelovitom vlasništvu, na popisu se spominje cijeli niz udjela u vlasništvu pojedinih njiva ili vinograda, npr. desetina vinograda pok. Bartola iz Brseča, što je vjerovatno bio zalog za posudbu gotova novca. Popis novca, koji izuzev venecijanske monete nabralja i ongare, novac kovan u Mađarskoj, zatim njemačke tallare te čak nešto turskog novca, svjedoči o životu na tromedi: Mletačka Republika, Pazinska grofovija (Habsburgovci) i zemlje ugarske krune (Rijeka, Kastav) sastajali su se kod

Latin (Ladić, Orbanić 2008, 21-23; Radossi 1992, 228).

The document consists of several parts:

- the will of Agostino de Negri, dated August 6, 1556;
- a list of movable property (furniture, clothing and accessories), as found in the Negri family home on August 27, 1556 (see Appendix 1);
- a list of domestic animals;
- a list of real estate in Plomin;
- a list of debtors;
- a list of money, and gold and silver items (see Appendix 2);
- an additional list of properties of the heirs in Labin, with an appraisal of the value.

The will clarifies the family structure: Agostino de Negri was married to Zuana (Giovanna), from the noble Labin family of Scampicchio, and they had three sons, Zuan Antonio, Giovanni Battista and Bartolo (Giorgini 2010, 88-90; Gudelj 2006, 66, n. 51). Agostino's father, Zuan Antonio, arrived from Bergamo in 1512, and apparently enriched himself very quickly, as illustrated by the marriage of his son and daughter with members of the Labin nobility: the brother of Zuana Scampicchio, Baldo, was married to Franceschina de Negri (Gudelj 2006, 65, n. 46, 66, n. 51, 71). Two subsequent marriages were also recorded between members of these two families. All three sons were not yet of age at the time when the will was written, their interests being taken care of by the guardians, the uncles Francesco and Alvise. They also had a teacher, Nikola from Lošinj, who instructed them at their home, and who had to stay with the family until the expiration of his contract, although there was a teacher in Labin, paid by the commune. One of Agostino's last wishes was that his beloved wife Zuana stays at home with the children, and in case she would remarry, then her dowry would be returned to her, which was quite in keeping with Venetian legal norms (Chojnacki 2000, 95-114).

Agostino managed a kind of pawnshop-bank, as can be seen from parts of the will in which he cancels debts, the list of debtors taken over from his accounting books, and a list of gold and silver objects found at home, some of which were marked with the coats of arms of other families. Lending money with interest brought the Negri family wealth measured in land and livestock: except for the fully-owned estates that were probably purchased with cash, the list mentions a whole series of partly-owned fields or vineyards, e.g., the tenth part of a vineyard owned by the late Bartol from Brseč, which was probably a mortgage for money loaned. The money list that in addition to Venetian currency, and *ongari*, also includes coins

Plomina. Nesumnjivo je dobit obitelji Negri donosila brojna stoka, koja se davala u najam pastirima, kako je nalagao sustav tzv. sočeda. Iscrpan popis Agostinovih grla specificira imena zakupitelja, koja su mahom slavenska, i vrstu stoke. Najbrojnije su ovce i koze, njih 2.217, a slijede goveda, konji i tek nekoliko svinja. Jedan dio dobara nesumnjivo je Agostinu Negriju u ruke dospio na temelju novelacije broj 45 II. knjige labinskog statuta iz 1430. godine, po kojoj se dužnici ma "...Primamente diebba pegnorar i mobel, & e se non se trovesse i mobeli di Casa, diebba andar alli Anemali, & se non fusse Anemali, dieban pegnorar le Possesion...", što jasno postavlja onodobnu hijerarhiju nužnosti dobara (Buttazzoni 1869-1870, 53).

Agostinovi sinovi spominju se kao članovi gradskog vijeća, a istaknut će se i za poznatog uskočkog napada na Labin 1599. godine (Giorgini 2010, 29-31). S vremenom će se Negrijevi prestati baviti posudivanjem uz kamatu, postat će uvaženi zemljoposjednici, ali i trgovci drvetom, dok će se pojedini članovi istaknuti i kao pjesnici i učeni ljudi, poput Tranquilla Negrija, koji je od pape Urbana VIII. 1629. godine dobio naslov viteza i rimskog plemića, da bi ga 1636. godine francuski kralj Luj XIII. imenovao vitezom reda svetog Mihovila (Giorgini 2010, 92-93). Upravo je Tranquillo naručio izgradnju male obiteljske kapele Gospe od Karmela, koju je ukrašavala jedna slika udomaćenog slikara Antonija Moreschija (dokumentiran od 1594. do 1633., Bralić, Kudiš Burić 2006, 14-15). Osim Tranquilla, Slaven Bertoša navodi i druge istaknute članove obitelji: Giovanni (1575.-1651.), teolog, jesuit; Giovanni Antonio, zabilježen 1592. kao pjesnik; Giovanni Domenico, sudionik rata protiv Osmanlija na Jonskom i Egejskome moru 1619.; Orazio, vitez svetog Marka, nadglednik granice na labinskom i plominskom području (1628.); Gasparo, novigradski i porečki biskup.

Labin, iako mjesto uz samu granicu, kao jedan od društveno najstabilnijih i najkonzervativnijih gradova u Istri ranog novog vijeka pokazao se posebno pogodnim za proučavanje materijalne kulture društvenih elita. Naime, dugo trajanje nekolicine obitelji gradskih plemića, poput obitelji Manzini, Francovich, Battiala, Scampicchio i Negri, omogućilo je akumulaciju dobara i izgradnju kuća većeg formata i kvalitetnije arhitekture te bogatijih unutrašnjosti.

Mletački su sindici Geronimo Bragadin, Geronimo Lando i Daniel Morosini upravo u godini sastavljanja oporuke i inventara Agostina Negrija obišli mletačke

minted in Hungary, as well as German thalers and even some Turkish money, bears witness to life on the tripartite border: the Venetian Republic, the Pazin margraviate (the Habsburgs), and lands belonging to the Hungarian crown (Rijeka, Kastav), all met at Plomin. Numerous cattle rented to shepherds were undoubtedly a source of profit for the Negri family, as stipulated by the so-called *sočeda* system. The comprehensive list of Agostino's livestock also specifies the names of the leaseholders, which are mostly Slavic, and the type of livestock. The most numerous are sheep and goats, a total of 2.217, followed by cattle, horses and a few pigs. One portion of the goods owned by Agostino Negri undoubtedly became part of his possessions on the basis of amendment number 45 II in the book of the Statute of Labin from 1430, in accordance with which debtors were "...Primamente diebba pegnorar i mobel, & e se non se trovesse i mobeli di Casa, diebba andar alli Anemali, & se non fusse Anemali, dieban pegnorar le Possesion...", which clearly sets the then necessity of goods hierarchy (Buttazzoni 1869-1870, 53).

Agostino's sons are mentioned as members of the city council, and they likewise distinguished themselves during the famous *uskok* attacks on Labin in 1599 (Giorgini 2010, 29-31). With the passage of time the Negri family stopped loaning money for interest, instead becoming respected landowners and wood merchants, while individual members of the family became prominent poets and learned men, as was the case with Tranquillo Negri, who obtained a knighthood and title of Roman nobleman from Pope Urban VIII in 1629, and was also named Knight of the *Ordre de Saint-Michel* by French King Louis XIII in 1636 (Giorgini 2010, 92-93). It was Tranquillo who ordered the construction of a small family chapel of Our Lady of Mount Carmel, which was decorated with a painting of Antonio Moreschi, an acclimatized local painter (documented from 1594 to 1633, Bralić, Kudiš Burić 2006, 14-15). Besides Tranquillo, Slaven Bertoša lists other prominent members of the family: Giovanni (1575-1651), a theologian and Jesuit; Giovanni Antonio, recorded in 1592 as a poet; Giovanni Domenico, participant in the war against the Ottomans in the Ionian and Aegean Seas in 1619; Orazio, Knight of St. Mark, and border supervisor in the regions of Labin and Plomin (1628); Gasparo, Bishop of Novigrad and Poreč.

Labin, although situated along the border and as one of the most socially stable and most conservative towns in Istria of the early modern period, proved to be particularly suitable for the study of material culture of social elites. The long duration of a few families of city nobles, like

posjede u Istri te u Labinu i seoskim kontradama u okolici zabilježili 2.854 osobe. Studija Miroslava Bertoša, bazirana na dokumentima labinskog župnog arhiva iz upravo tog povijesnog perioda, koji je u Labinu obilježen pojavom Matije Vlačića Ilirika (1520.-1575.), navodi na zaključak da je obrt bio veoma razvijen, a Mijo Mirković čak pretpostavlja da je "u u 16. stoljeću Labin bio najrazvijenije zanatsko središte u Istri" (Bertoša 1976, 120).

Labin je u sustavu mletačkih posjeda bio *terra*, grad s gradskim vijećem, statutom i mletačkim upraviteljem, no manje važan od *città*, uglednih gradova i biskupskih sjedišta poput Pule. Labinski su plemići, dakle, bili gradsko plemstvo u smislu bivanja članovima vijeća, no za veći ugled na pokrajinskoj razini od strateške je važnosti bilo ući u vijeće nekog od važnijih gradova (Ivetica 2010, 103-116). Jedna od metoda bila je i uspon u crkvenoj hijerarhiji pa su tako Negrijevi imali znatnog utjecaja u augustinskom samostanu svete Marije od Milosrđa u Puli (Bertoša, sine anno).

Osim taktike povećanja ugleda obitelji, jedna od glavnih preokupacija bila je i osigurati dugovječnost loze, što uz visoke stope mortaliteta djece i nije bilo jednostavno. Jednako je bilo važno da se posjed previše ne usitni, jer je dio pokretnina svakako odlazio kćerima kao miraz, a nekretnine su se među sinovima dijelile u gotovo jednakim dijelovima, budući da mletačko pravo ne poznaje primogenituru. Stoga je bilo rijetko da se ožene više od jednog do dva sina, jer se na taj način održavala ravnoteža između težnje za opstankom s jedne i okrugnjavanjem, a ne podjelom posjeda s druge strane. Negrijevi su u ovim težnjama uspjeli, jer ih se i u 18. stoljeću bilježi kao članove labinskog vijeća (Giorgini 2010, 68-69), a o tome svjedoči i ugled navedenih članova kroz stoljeća kao i povećanje obiteljske kuće u dijelu Labina zvanom Kranj.

Manzini, Francovich, Battiala, Scampicchio and Negri, allowed an accumulation of properties and the construction of large-size houses featuring superior architecture and richer interiors.

The Venetian *sindici* Geronimo Bragadin, Geronimo Lando and Daniel Morosini, made a tour of Venetian possessions in Istria, Labin, and the surrounding rural neighborhoods in the same year when the Negri will and inventory were drawn up, and recorded a total of 2.854 persons. A study by Miroslav Bertoša, based on documents from the parish archives of Labin from that particular historical period that was marked in Labin by the appearance of Matthias Flacius Illyricus (1520-1575), suggests that crafts were highly developed, while Mijo Mirković goes so far as to assume that "Labin was the most developed artisanal center in Istria in the 16th century" (Bertoša 1976, 120).

Labin was in the system of Venetian possessions marked as *terra*, a city with a city council, statute and Venetian governor, which was less important than *città*, the prominent cities and episcopal centers such as Pula. The noblemen of Labin were thus part of the urban nobility in that they were members of the Council, but to command more prestige on the provincial level it was of strategic importance to enter into a council of one of the major cities (Ivetica 2010, 103-116). One method was to rise in the church hierarchy, and it was thus that members of the Negri family acquired significant influence in the Augustinian monastery of St. Mary of Mercy in Pula (Bertoša, sine anno).

In addition to tactics aimed to increase the reputation of the family, one of the main preoccupations was to ensure its longevity, which, having in mind the high rates of child mortality, was no easy task. It was equally important to prevent the fragmentation of property into smaller parts, because a portion of the movable assets went to the daughters as dowry, whereas real estate was distributed among sons in almost equal parts, since Venetian law did not recognize primogeniture. It was therefore rare that more than one to two sons would marry, in order to achieve a balance between aspirations for survival on the one hand and an augmentation rather than division of the property on the other. The Negris were successful in these aspirations because records show that they were members of the Council of Labin in the 18th century (Giorgini 2010, 68-69), and this is further corroborated by the reputation of the mentioned members of the family throughout the centuries, as well as by the enlargement of the family house in the section of Labin called Kranj.

JASENKA
GUDELJ

Kuća Negri: stanovati na granici sredinom 16. stoljeća

Dokument govori o *Casa Vecchia*, odnosno o sklopu kuća koje će u popisu dobara nasljednika, načinjenom na traženje Agostinove udovice Zuane, biti navedene kao “*Una Casa in Cragn fu dell q.m Candus con doi piu del Casal, et la Casa qual fu delli Cocatti con fina con la Raquizza ...dti 500*” s napomenom prepisivača u 17. stoljeću da se radi o kući u kojoj trenutno žive Negrijevi. Riječ je dakle o kući koja je nastala spajanjem više građevinskih jedinica te njihovom postupnom adaptacijom u stambeni objekt dostojan bogatog labinskog građanina. Kuća Negri i dalje postoji u Ulici Giuseppine Martinuzzi, u nizu kuća koje slijede liniju mletačkih utvrda uz zapadni rub labinske gradske jezgre. Njezin današnji izgled, sudeći po naravi arhitektonske dekoracije, kasniji je od 1556., odnosno godine inventara (sl. 1, 2).

Iz inventara je moguće donekle očitati unutarnju organizaciju kuće, jer su navedene prostorije u kojima su se nalazili popisani predmeti. Dokument navodi sljedeće:

The Negri house: living on the border in the middle of the 16th century

The document refers to *Casa Vecchia*, or a complex of houses, which are in the heirs' list of possessions, made on the request of Agostino's widow Zuane, referred to as “*Una Casa in Cragn fu dell q.m Candus con doi piu del Casal, et la Casa qual fu delli Cocatti con fina con la Raquizza ...dti 500*”, including a note by the scribe from the 17th century, that this is a house currently inhabited by the Negri family. This was therefore a house formed by merging several structures that were gradually adapted into a residential structure worthy of a rich citizen from Labin. The Negri house still exists in Giuseppina Martinuzzi Street, in a row of houses that fall in line with Venetian fortifications along the western edge of the urban core of Labin. Its present appearance, judging by the nature of architectural decoration, seems to be of a later date than 1556, the year of the inventory (Figs. 1, 2).

From the inventory of the house it is possible to gain an insight into its internal layout, because the rooms, where the objects from the inventory were situated,

Slika 1
Katastarska karta Labina.
(izvor: Državni arhiv u Trstu,
Catasto Franceschino, mappa
68b)

Figure 1
Cadastral map of Labin.
(source: State Archives in Trieste,
Catasto Franceschino, mappa
68b)

Slika 2

Kuća Negri.
(foto: J. Gudelj)

Figure 2

Negri House.
(photo by: J. Gudelj)

ulaznu sobu (*Camara dell'ingresso*), salon iznad te sobe (*saloto di sopra la su.ditta Camara*), sobu iznad kuhinje koju nazivaju terasom (*camara sopra la Cusina detta la terazza*), potkrovje (*soffitta*), kuhinju (*Cussina*), kuhinjsko spremište (*Canova*), sobu na gornjem katu (*Camara di sopra*), ponovo spremište (*Canova di detta Casa*) i još jedan prostor spremišta-podruma (*Canova sotto la Casa*). Možemo pretpostaviti da se radi o troetražnoj građevini, gdje se u prizemlju nalaze ulazna soba (u venecijanskim kućama nazivana *androne*), kuhinja i kuhinjsko spremište, a ispod njih podrum, dok su na katu salon i dvije sobe, a nad njima potkrovje. Ne radi se, dakle, o odviše prostranoj građevini pa je kuća koju i danas krasí grb Negrijevih plod dodatnih kasnijih dogradnji.

Ulagzna je prostorija sadržavala četiri velike škrinje, *casse*, u kojima je stajala odjeća, koju popisivači pomno navode. Uz ove velike *casse*, u sobi su bile i dvije nešto drugačije škrinje zvane *forzieri*, u kojima se također čuvao tekstil. Škrinje su, kao što je poznato, bile jedan od najčešćih komada pokućstva renesansnih kuća, a u kući Negrijevih postojalo je više od trideset škrinja

were listed. The document mentions the following: an entrance room (*Camara dell'ingresso*), a salon above this room (*saloto di sopra la su.ditta Camara*), a room above the kitchen called the terrace (*camara sopra la Cusina detta la terazza*), a loft (*soffitta*), a kitchen (*Cussina*), a kitchen pantry (*Canova*), a room on the upper floor (*Camara di sopra*), another storage (*Canova di detta Casa*), and an additional storage-space/cellar (*Canova sotto la Casa*). We can presume that this was a three-storey structure featuring an entrance room on the ground floor (in Venetian houses it was called *androne*), together with a kitchen and kitchen pantry, and underneath them a basement, while the upper floor consisted of a salon and two rooms, and a loft above them. This was a building of moderate dimensions, which means that the house adorned by the Negri coat of arms at present is the result of additional subsequent enlargements.

The entrance room contained four large chests, *casse*, filled with garments that were painstakingly listed by the inventory-takers. In addition to these large *casse*, the room also contained two slightly different chests called *forzieri*, which were also used to keep textiles. Chests were, as is well known, one of the most common pieces of furniture in Renaissance houses, and in the Negri house there were over thirty chests and smaller chests (Fortini Brown 2004, 100-109). Thus *casse* are mentioned, which are large, small, old or new, red, white, yellow or walnut-wood colored. Some chests were equipped with a lock and a key, while others were painted, which is particularly interesting (*dippite*). These chests were standing against the walls of rooms, and in addition to their being used for storage they were also used to sit or sleep on them and were covered with ornamental cloths called *bancal*, *bancalletti*, or, *tappeti da cassa*, while so-called *spalliere*, decorative cloths hanging on the wall behind the chests, were used to lean against. This inventory mentions *spalliere* with floral decorations and emblems, while another chest located on the upper floor at the time when the inventory was taken contained *spalliere* from the room below: *le spalire della Camera da basso*.

Three new small-sized chests *da letto* and *un letto fornido con la cariola fornida* indicate that this room was also used for sleeping. A smaller bed, a *cariola*, was often equipped with wheels and stood below the main bed, and it served for children or servants. Chests were placed around three sides of a bed, which must have taken a lot of space, as can be seen on a predella of Girolamo da Santacroce from 1535, located in the Franciscan church in Košljun (Čapeta 2010, 313) (Fig. 3).

JASENKA
GUDELJ

i škrnjica (Fortini Brown 2004, 100-109). Navode se tako *casse*, koje su velike, male, stare ili nove, crvene, bijele, žute ili pak boje orahova drveta. Neke škrinje imaju bravu s ključem, a posebno je zanimljivo da ih je nekoliko i oslikanih (*dippite*). Škrinje su stajale uza zidove prostorija, a osim što su služile za pohranu predmeta na njima se i sjedilo ili spavalо, prekrivale su se prekrivačima koji su se nazivali *bancal*, *bancalletti* ili pak *tappeti da cassa*, a naslanjalo se na tzv. *spalliere*, tkanine obješene na zid iznad škrinje. U ovom inventaru spominju se *spalliere* s cvjetnim ukrasom i grbovima, a jedna škrinja koja se u trenutku popisivanja nalazila na gornjem katu sadržavala je *spalliere* iz ove donje sobe: *le spalliere della Camera da basso*.

Tri male nove škrinje *da letto* i *un letto fornido con la cariola fornida* ukazuju da se u ovoj prostoriji i spavalо. Manji krevet, *cariola*, bio je često na kotaćima i stajao je ispod glavnog kreveta, a služio je za djecu ili poslugu. Škrinje su raspoređivane oko tri strane kreveta, što je moralo zauzimati dosta mjesta, kao što se to vidi na predeli Girolama da Santacroce iz 1535. godine u franjevačkoj crkvi u Košljunu (Čapeta 2010, 313) (sl. 3).

Dva stola (*deschi*) nadopunjavala su inventar ulazne sobe: jedan od jelovine i jedan od skupocjena orahova drveta, koje se u Venetu nazivalo "noghera". Orahovina se smatrala tako posebnom da je drvodjeljski ceh ("marangoni") u Veneciji imao posebnu sekciju za "marangoni a noghera" (Thornton 1992, 89). Na zidovima su bili mali sat, pozlaćena slika Madone i dva ogledala, jedno u pozlaćenom okviru i jedno veliko, u

Two tables (*deschi*) supplemented the inventory of the entrance room: one was made of fir-wood and the other of expensive walnut-wood called "noghera" in Veneto. Walnut-wood was considered so special that the carpenters' guild in Venice ("marangoni") had a special section for "marangoni a noghera" (Thornton 1992, 89). On the walls were: a small clock, a gilded painting of the Madonna, and two mirrors, one in a gilded frame and a larger one in a walnut-wood frame. Labin was not far from the then leading European center for the production of glass and mirrors, Murano, and the existence of no less than two mirrors in rich, gilded and carved frames does not come as a surprise. A painting depicting the Mother of God was an obligatory element of Renaissance rooms, and the fact that the Negri owned their own clock is also very interesting. Already the entrance room of the Negri house suggests that members of this family were aware of their own reflection framed with carvings and gilding, and that they could control the rhythm of their day; all of these items speak of the high level of urban life led by the Labin elites.

Horse tack was stored in a small white chest in the entrance room: spurs, bridles, different leather straps used for fastening saddles, and the like. From the livestock list we learn that the family used 12 mares, 18 foals and a gray mule (*mulla grissa*). It is interesting to note that alongside some of the listed pieces of equipment stood the words *alla turchesca*, i.e., in the Turkish fashion.

One of the chests contained several weapons, from swords, a knife with a horn handle, to a small pistol with a holster. Weapons were rarely recorded in house

Slika 3
Girolamo da Santacroce,
Rodjenje Marijino, detalj
predele poliptika,
franjevačka crkva, Košljun.
(foto: I. Čapeta Rakić)

Figure 3
Girolamo da Santacroce,
Birth of Mary, detail
from the predella of the
polyptych, Franciscan
church, Košljun.
(photo by: I. Čapeta Rakić)

izrađenom okviru od orahova drveta. Labin nije daleko od vodećeg onodobnog europskog centra proizvodnje stakla i ogledala, Murana, stoga ne iznenađuje postojanje čak dva ogledala u bogatim pozlaćenim i rezbarenim okvirima. Slika s prikazom Bogorodice neizostavan je element renesansnih soba, a posebno je zanimljiva činjenica da su Negrijevi posjedovali vlastiti sat. Već dakle ulazna soba kuće Negri ukazuje da su članovi ove obitelji poznavali vlastiti odraz uokviren rezbarijama i pozlatom te da su mogli kontrolirati ritam svoga dana; svi ovi predmeti govore o visokoj razini urbanog života labinskih elita.

U jednoj maloj bijeloj škrinji u ulaznoj prostoriji стоји konjska oprema: mamuze, uzde, različite kožne trake kojima se pričvršćuje sedlo i sl. Popis stoke navodi da je obitelj koristila 12 kobila i 18 grla ždrebadi te jednu si-vu mulu (*mulla grissa*). Zanimljivo je primjetiti da kod nekih od tih dijelova opreme стоји oznaka *alla turchesca*, na turski način.

U jednoj je škrinji i nekoliko komada oružja, od mačeva, noža s drškom od roga do *pistolette* s opasачem. Oružje se rijetko bilježilo u inventarima kuća na Apeninskom poluotoku, no znamo da je recimo obitelj Detrico u Zadru početkom 17. stoljeća u svojoj kući držala opsežnu zbirku oružja (Bezić-Božanić 2001, 135). Nesigurnost života na granici vjerojatan je razlog posjedovanja oružja, a što se sigurno pokazalo korisnim za spomenutog uskočkog napada na Labin 1599. godine.

Držaći drveta u kaminu, koji se nalaze na popisu, zvani *cavedoni*, i to lijepi i veliki (*belli* i *grossi*), svjedoče da se u ulaznoj prostoriji nalazio i kamin. Kamini su naravno jedan od najuobičajenijih načina grijanja, no nerijetko su okviri i nape bili posebno ukrašeni (Borić, Gudelj 2002, 99; Fisković 1981, 35-79; Thornton 1992, 20-26) pa ih čak nalazimo i na stranicama onodobnih arhitektonskih traktata poput *Četvrte knjige* Sebastiana Serlija (1537.), koje na primjer precrtava i nepoznati korčulanski klesar u svoju bilježnicu modela (Gudelj 2014, 106). Na već citiranoj košljunskoj predeli vidljiv je kamin s napom koju nose ukrašene konzole, pred kojim sluškinja suši pelene novorođenčeta. Giuseppe Caprin također donosi sliku drvene rezbarene nape iz neke od koparskih palača (Caprin 1905, 169); stoga je vjerojatno da su i Negrijevi u ulaznoj prostoriji svoje labinske kuće imali neki raskošan kamin, koji bi odgovarao drugim elementima pokućstva.

U kuhinji se notar koji je načinio inventar tek kratko zadržao: zabilježeno je samo nekoliko predmeta, za

inventories on the Apennine Peninsula, but we know, for example, that the Detrico family from Zadar kept an extensive collection of weapons at home at the beginning of the 17th century (Bezić-Božanić 2001, 135). The uncertainty of life on the border was in all probability the reason for keeping arms, which certainly proved to be beneficial during the *uskok* assault on Labin in 1599.

The firedogs or *cavedoni* from the fireplace, which were nice and large (*belli* and *grossi*), were likewise included on the list and bear witness of the existence of a fireplace in the entrance room. Fireplaces were, of course, one of the most common ways of heating, and their frames and hoods were often especially decorated (Borić, Gudelj 2002, 99; Fisković 1981, 35-79; Thornton 1992, 20-26) and as such they not only figured prominently on the pages of architectural treatises of the period, like in the *Fourth Book* by Sebastiano Serlio (1537), but were also copied, e.g., by an unknown stone mason from Korčula, who included them in his notebook of models (Gudelj 2014, 106). Visible on the aforementioned predella from Košljun, is a fireplace with a hood supported by decorated consoles, in front of which is a maid drying the diapers of a newborn child. Giuseppe Caprin likewise comes with a picture of a carved wooden hood from some palace in Koper (Caprin 1905, 169); it is therefore likely that the Negris also had a luxurious fireplace in the entrance room of their Labin home, one which would fit with the other elements of furniture.

The notary who made the inventory was in the kitchen for a short period of time: only a few objects were recorded, as opposed to the carefully listed contents of the chests from other rooms. The inventory includes only metal objects, as they were more valuable, and completely omits ceramic and glass items, and any kind of furniture. A fireplace existed there, naturally, because the list includes simple firedogs, but there is no mention of decorations on them. Cooking vessels were mentioned, *caldiere* and *fersore*, used in conjunction with a tripod placed over the fire, or else they were hung over the fire by means of a chain. Buckets were used to bring water to the kitchen: a few were listed, both with and without handles; buckets were also used for measuring the volume of other vessels: *caldiera di tenuta di un sechio e mezo*, *caldiere due da un sechio l'una*. Two candleholders were also found in the kitchen, which were described as new and modern *nuovi alla moderna*; this indicates how the Negri home was illuminated. Water for washing hands was heated in a separate kettle that stood on a metal foot, *suo piede di ferro*.

JASENKA
GUDELJ

razliku od pomno bilježenih sadržaja škrinja u drugim sobama. Popis donosi tek metalne predmete, kao vrijednije, a u potpunosti izostavlja keramičke i staklene, kao i bilo kakvo pokućstvo. Ognjište je naravno postojalo, jer su na popisu držači drveta, iako jednostavni, bez posebno spomenutih ukrasa. Navode se posude za kuhanje, *caldiere i fersore*, koje su stavljane na metalni tronožac iznad vatre ili pak nad nju vješane uz pomoć lanca. Vodu se u kuhinju donosilo u vjedrima: nekoliko ih je popisano sa i bez ručke, a vjedro je služilo i kao mjera za volumen posuda: *caldiera di tenuta di un sechio e mezo, caldiere due da un sechio l'una*. U kuhinji su pronađena i dva svijećnjaka, opisana kao novi i moderni, *nuovi alla moderna*, što govori o načinu osvjetljavanja kuće Negri. Voda za pranje ruku grijala se u posebnom kotliću, koji se oslanjao na metalnu nožicu, *suo piede di ferro*.

Lijepe manire na labinskim renesansnim trapezama ilustriraju neki predmeti popisani među dragocjenostima *ser Agostina*: srebreni pehari (*coppe*) i šalice (*tazze d'argento*), koji su služili za pijenje vode (*d'aqua*) i drugih napitaka (*non d'aqua*), zatim srebrne žlice i nož sa srebrnom drškom... Posebno su lijepe morale biti dvije vilice s figurama Nimfi (*doi pironi con sue Nimphe*). (Prilog 2) Istarske je rektore samo tri godine kasnije, 1559., središnja vlast opomenula da u kući ne smiju imati nikakvu srebrninu, osim vilica, noževa i posudica za sol, inače će im to biti oduzeto, što još jednom ukazuje na uobičajenost pribora za jelo (ali i drugih predmeta od plemenitih metala) u kućama istarske elite (Caprin 1905, 158; Fortini Brown 2004, 150). Postavljen stol uvijek je središte kompozicija "Posljednje večere": tanjuri koji se čine metalnim, vrčevi od stakla i nož koji samo što nije pao nalaze se na stolu koji je 1598. godine Zorzi Ventura, slikar

Nice manners on Renaissance dining tables in Labin are best illustrated with the help of certain objects that were listed among the valuables of *ser Agostino*: (Appendix 2) silver goblets (*coppe*) and cups (*tazze d'argento*), which were used for drinking water (*d'aqua*) and other beverages (*non d'aqua*), followed by silver spoons and a knife with a silver handle... The two forks with figures of nymphs (*doi pironi con sue Nimphe*) must have been particularly beautiful. Only three years later, in 1559, Istrian rectors were warned by the central authorities that they are not supposed to have any silverware at home except for forks, knifes and saltcellars, or else these items will be taken away, which once again points to the widespread use of cutlery (and other objects made of precious metals) in houses belonging to the Istrian elite (Caprin 1905, 158; Fortini Brown 2004, 150). A set table is always at the center of the composition in depictions showing the "Last Supper": plates that seem as if though they were made of metal, jugs made of glass, and a knife that is just about to fall are portrayed on a table that was in 1598 painted by a painter originating from Zadar, Zorzi Ventura (Koper, documented 1598-1604), for the Church of SS. Cosmas and Damian in Fažana (Bralić, Kudiš Burić 2006, 114-115) (Fig. 4). St. Peter's surprise and anger are expressed in the foreground of the composition with the help of an overturned plate and his right fist with a napkin that is hanging forgotten, while the tension in the air is further augmented by a knife in the immediate vicinity.

There were other, larger vessels in the pantry adjacent to the kitchen (two cauldrons with a volume measuring five buckets, a large barrel, etc.), which were used to hold certain amounts of food. It is not surprising to find dishes for cheese and molds for salting it (*caldiera da formaso* and *doi conche ovvero albotti da salar formazi*), bearing in mind the 2.217 goats and sheep owned by

Slika 4

Zorzi Ventura, Posljednja večera, Fažana, župna crkva svetih Kuzme i Damjana, ulje na platnu, 140x290 cm.

(foto: Hrvatski restauratorski zavod, objavljuje se uz dopuštenje župnika vlč. Ilije Jakovljevića)

Figure 4

Zorzi Ventura, Last Supper, Parish Church of SS. Cosmas and Damian, Fažana, 140x290 cm.

(photo by: Croatian Conservation Institute, published with the permission of Rev. Fr. Ilija Jakovljević)

podrijetlom iz Zadra (Kopar, dokumentiran od 1598. do 1604.), naslikao za fažansku crkvu svetih Kuzme i Damjana (Bralić, Kudiš Burić 2006, 114-115) (sl. 4). Iznađenje i bijes svetoga Petra u prvome planu kompozicije izraženi su upravo preokrenutim tanjurom na kojem je zaostala njegova desna šaka s ubrusom koji zaboravljen visi, dok tenziji pridonosi i oštar nož u neposrednoj blizini.

U spremištu pokraj kuhinje nalazile su se druge, veće posude (dva kotla zapremine pet vjedara, velika bačva itd.), koje su služile za držanje određene količine hrane. Ne iznenađuju posude za sir i kalupi za njegovo soljenje (*caldiera da formaso i doi conche ovvero alboli da salar formazi*), s obzirom na 2.217 koza i ovaca u posjedu obitelji Negri. O prehrambenim navikama saznamo i to da kolači nisu tijekom prve polovice 20. stoljeća – kada je Velo kafe na trgu nudilo kolače pripremljene u Opatiji (Milevoj 1997, 22) – samo dolazili u Labin izvana: već 1556. u potkroviju kuće Negri postojala je mala posuda za torte s poklopcom (*una padella da Torte piccola con suo coperchio*). Poslužavnici od mjeđi bili su čest predmet u kućama, a tri engleska (*Tondi tre di latton da Inghilterra*) koja su se nalazila u potkroviju bili su luksuzan, iako čest, predmet u kućama istočne jadranske obale, koji je stizao iz engleskih radionica (Bezić-Božanić 2001, 58).

Inventar spominje još jednu prostoriju, *canova di detta Casa*, koja je, za razliku od prethodno spomenutog kuhinjskog spremišta, služila kao podrum i u kojoj je bilo 17 velikih bačvi. Negrijevi su imali potrebu za dodatnim skladišnim prostorom pa inventar spominje i spremište (podrum) pod kućom, kupljeno od susjeda (*canova sotto la Casa, comperata da Alvise de Querenghi*), u kojem su se pak nalazile daljnje bačve i druge velike posude. Tu priječu i prerađuju se proizvodi s Agostinovih seoskih posjeda, koji će ovuda ući u gradski život.

Središnja prostorija na prvome katu, sala, sadržavala je sedam škrinja (šest *cassa* i jedan *forciere*), u kojima se nalazila odjeća i druge tkanine. Tri su škrinje bile bijele, a jedna je bila od orahovine. Prekrivači za škrinje (*bancali*) u ovoj su sobi bili različiti: spominju se tri bijela s crnim listovima (*tre bianchi... con foglie negre*), zatim petnaest komada tkanih na poseban način (*a stella*) i još nekoliko šarenih (*di piu colori*). Isti se motivi vezu ili tkanja spominju i u vezi prekrivača za krevete (*felzade*), koji su stajali u škrinjama, gdje su bile i druge tkanine za kućnu uporabu (*diverse altre robbe usade alla giornata ad uso di casa di poco momento*). U sali se odvijao dobar

the Negri family. As far as eating habits are concerned, we also learn that pastries did not arrive to Labin solely in the first half of the 20th century, when cakes baked in Opatija were offered in Velo Café on the square (Milevoj 1997, 22): already in 1556, in the attic of the Negri house there existed a small vessel for cakes, including a lid (*una padella da Torte piccola con suo coperchio*). Brass trays were common objects found in houses, while the three English ones (*Tondi tre di latton da Inghilterra*), located in the attic, represent a luxurious, although frequent object in houses on the eastern coast of the Adriatic, which arrived from English workshops (Bezić-Božanić 2001, 58).

The inventory mentions another room, the *canova di detta Casa*, which in contrast to the aforementioned kitchen pantry, served as a cellar with seventeen large barrels. The Negris needed additional storage space, and the inventory mentions a storage (cellar) underneath the house, purchased from the neighbor (*canova sotto la Casa, comperata da Alvise de Querenghi*), which contained further barrels and other large vessels. Produce from Agostino's rural estates was brought here to be processed, and from here it also entered into urban life.

The central room on the first floor, a hall, contained seven chests (six of the *cassa* type and one *forciere*) which contained clothing and other fabrics. Three chests were white and one was of walnut-wood. The chest covers (*bancali*) in this room were different: three white ones with black leaves were mentioned (*tre bianchi... con foglie negre*), then fifteen pieces woven in a special way (*a stella*), as well as a few varicolored ones (*di piu colori*). The same embroidery or weaving motifs are mentioned in conjunction with bedspreads (*felzade*) which were stored in chests that also contained other fabrics for home use (*diverse altre robbe usade alla giornata ad uso di casa di poco momento*). The hall was the focal point of family life in a Renaissance house: this is where the family gathered, and from it one could enter into two further rooms: *la camera detta la terazza* and the bedroom of *ser Agostino*.

There were approximately ten chests in the *camera detta la terazza*, of which two were painted. Famous painters used to decorate chests in large centers of Renaissance art; in the case of Labin it is likely that the decoration of chests consisted only of some decorative motifs. One of the chests was yellow, and a smaller one was white. Almost all chests in this room contained children's clothing (*drappi da putti*), which could indicate that it was used by the children of the Negri family.

dio obiteljskog života u renesansnoj kući: tu se okupljava obitelj i iz nje se ulazilo u sljedeće dvije prostorije: *la camera detta la terazza* i spavaću sobu *ser Agostina*.

Desetak škrinja nalazilo se u *camera detta la terazza*, među kojima i dvije oslikane. U velikim su centrima renesansne umjetnosti škrinje oslikavali poznati slikari; u labinskem je slučaju vjerojatnije da se jednostavno radilo o nekim dekorativnim motivima. Jedna je škrinja bila žuta, a jedna škrnjica bijela. U gotovo svim škrinjama u ovoj sobi nalazila se dječja odjeća (*drappi da putti*), što bi moglo ukazivati da su je koristila dječa obitelji Negri.

Škrinje pak koje su se nalazile u spavaćoj sobi glave obitelji, Agostina de Negrija, njih petnaestak, bile su najvrjedniji komadi pokućstva u kući: neke su bile crvene, pa s pozlaćenim nožicama, neke oslikane. U njima su stajali najskupljii komadi odjeće, među kojima su posebno brojne bunde, jer se gospodarova spavaća soba smatrala najsigurnijim dijelom kuće. I *spalliere* nad škrinjama u ovoj sobi bile su posebno luksuzne: *a fiorami con arme nove*. Prekrivači škrinja koji se ovdje spominju zanimljivi su jer uz njih стоји napomena "načinjeni u Labinu". Ne radi se, dakle, kao na drugim mjestima popisa, o tkaninama iz kućne radinosti (*fatti in casa*), već o obrtničkoj proizvodnji u samome Labinu. Miroslav Bertoša u svojoj studiji stanovništva Labina tijekom druge polovice 16. stoljeća, koja se temelji na analizi kaptularnog arhiva, među obrtnicima bilježi tri krojača, jednog tkalca i jednog bojadisara (Bertoša 1976, 119), što ne iznenađuje s obzirom na već spomenuti broj ovaca koje su posjedovali samo Negrijevi, dakle tek jedna obitelj. Neke su tkanine pak uvezene jer se spominju *panno vicentin*, *tela di venezia*, što govori ne samo o centrima proizvodnje tekstila u široj regiji, već i o igri razmjene u koju je Labin bio aktivno uključen.

Od ostalog pokućstva u ovoj je sobi zabilježeno i dvanaest *scagni* različitih vrsta te još jednog načinjena od skupe orahovine. *Scagno* je obično označa za mali stolac bez naslona, s kakvog je upravo ustao sveti Petar na fažanskoj "Posljednjoj večeri", no u rovinjskim inventarima koje je objavio Benussi spominje se *uno scagno da manzar suso* ili pak *lo scagno grande con la sua coperta rossa*, što navodi na zaključak da se u Istri radi možda i o nekoj vrsti stola (Benussi 1888, 174). Inventar kuće Negri ne spominje stol za objedovanje, koji je mogao biti, kao što je to često bio slučaj, montažni. Spominju se pak stolnjaci (*tovalli da tavola*) i već navedeni *deschi* u donjoj sobi, što ukazuje da su očito postojale razlike među tipovima stolova.

The approximately fifteen chests from the bedroom of Agostino de Negri, the head of the family, were the most valuable pieces of furniture in the house: some were red, others had gilded legs, and still others were painted. They contained the most expensive garments, including in particular numerous fur-lined greatcoats, because the master bedroom was considered the safest part of the house. The *spalliere* above the chests were particularly luxurious in this room: *a fiorami con arme nove*. The chest-covers mentioned here are interesting because they are accompanied by a brief note "made in Labin". These were not home-made fabrics (*fatti in casa*), as the ones mentioned in other parts of the inventory, but rather, items produced by craftsmen in Labin itself. Miroslav Bertoša, in his study of the population of Labin during the second half of the 16th century, which is based on an analysis of capitular archives, noted the existence of three tailors, one weaver and one dyer (Bertoša 1976, 119), and this is not at all surprising given the aforementioned number of sheep owned by a single family, the Negris. Some fabrics were in turn imported, because *panno vicentin*, *tela di venezia* were mentioned, which shows not only the centers of textile production in the broader region, but also the exchange dealings in which Labin was actively involved.

► 187

JASENKA
GUDELJ

As far as other furniture is concerned, the inventory of this room also contains twelve *scagni* of different types, and another one made of expensive walnut-wood. A *scagno* was usually a designation for a small stool without backrest, of the type from which St. Peter is seen rising on the "Last Supper" from Fažana; however, in the Rovinj inventories published by Benussi, *uno scagno da manzar suso*, or *lo scagno grande con la sua coperta rossa* are mentioned, which leads to a conclusion that in Istria this was perhaps some kind of table (Benussi 1888, 174). The inventory of the Negri house does not mention a dining table, which could have been, as was often the case, one that could be disassembled. But tablecloths are mentioned (*tovalli da tavola*), as well as the aforementioned *deschi* in the room below, which indicates that there were obviously differences among the various types of tables.

The portrait of the master of the house (*retratto del prefatto quondam ms Augustin*) is included on the inventory list of Agostino's room, and this is the second painting mentioned in the inventory of the house. Preserved family portraits are very rare nowadays, hence the mere mention of the existence of a portrait of a nobleman from Labin, which was painted by some itinerant painter or else it was commissioned from a larger center, becomes precious. It seems that the portrait of *ser Agostino* was not the only one in town, because even in 1909, Attilio Tamaro

Slika 5

Antonio Moreschi, Rođenje Bogorodice, Labin, crkva Uznesenja Marijina, ulje na platnu, 232x143 cm.

(foto: Hrvatski restauratorski zavod, objavljuje se uz dopuštenje Narodnog muzeja Labin)

Figure 5

Antonio Moreschi, Nativity of the Virgin, Labin, Church of the Assumption, oil on canvas, 232x143 cm.

(photo by: Croatian Conservation Institute, published with the permission of the Labin National Museum)

Na popisu u Agostinovoj sobi je i portret gospodara kuće (*retratto del prefatto quondam ms Augustin*), što je druga slika koja se spominje u kući. Danas su preostali obiteljski portreti vrlo rijetki pa podatak o postojanju portreta jednog labinskog plemića, koji je načinio kakav slikar u prolazu ili je pak naručen iz nekog većeg centra, postaje dragocjen. Čini se da portret *ser Agostina* nije bio jedini u gradu, jer je još 1909. godine Attilio Tamaro kod labinskih obitelji Lazzarini i Scampicchio video i opisao nekoliko portreta i datirao ih u 16. stoljeće (Tamaro 1910, 166-171). Kako nema podataka o izgledu ovih slika, zaustavit će se tek na tekstu samog Tamara: kod odvjetnika Antonija Scampicchija, u čijoj se kući tada nalazio mali muzej, uočen je portret zrela čovjeka, pri čemu se naglašava da portretirani sliči jednom od članova bratovštine na slici Krunjenja Bogorodice Antonija Moreschija u Svetoj Mariji od Milosrda (Bralić, Kudiš Burić 2006, 7-14) (sl. 5). Aktivnost slikara Moreschija, dakako, bilježi se u Labinu daleko kasnije od nastanka portreta *ser Agostina Negrija*, no moguće je da je danas izgubljeni dio njegove produkcije obuhvaćao i portretiranje labinskih elita, što je, kako je vidljivo iz inventara kuće Negri, bila već poстојća praksa u gradu.

spotted and described several portraits of members of the Lazzarini and Scampicchio families, which he dated into the 16th century (Tamaro 1910, 166-171). As there is no information about the appearance of these paintings, I shall only refer to Tamaro's text: in the house of lawyer Antonio Scampicchio, which also contained a small museum at the time, there was a portrait of a mature man that resembled one of the members of a confraternity on the painting depicting the Coronation of the Mother of God, by Antonio Moreschi, from the Church of St. Mary of Mercy (Bralić, Kudiš Burić 2006, 7-14) (Fig. 5). The activities of the painter Moreschi were recorded in Labin much later in comparison with the date when the portrait of *ser Agostino Negri* was created, but it is possible that the nowadays lost part of his oeuvre included the portrayals of members of the Labin elites, which was, as can be seen from the inventory of the Negri house, an already existing practice in the city.

The room of *ser Agostino* was dominated by a richly furnished bed. It was a four poster bed, complete with a canopy (*cileo*) and draperies on the sides (*tornoletto*). The inventory-takers listed three mattresses (*stramazzi*), a bed cover stuffed with feathers, three separate bed heads, and six pillows. There were also enough bed sheets and blankets in the chests: one of them contained 22 *pezzi di lenzuola pulite*, of different types, as well as nine pillowcases. It was in all probability here that *ser Agostino* was lying on August 6, 1556, covered with bedspreads made of velvet and red Vicentine cloth, when he dictated his last will in front of the notary and witnesses that sat on stools and chests. A little more than half a century later, but with a strong share of cinquecento tradition, Antonio Moreschi depicted a bed in no less than three compositions, the most luxurious being the one in the already mentioned Nativity of Mary: three mattress are clearly visible, as well as a high bed head on which St. Anne is resting (Fig. 5). The bed is similar to Agostino's bed – the draperies on the sides of the canopy have been drawn so that the mother encircled by her helpers can be seen.

Other metal objects were listed in the attic of the house, such as bowls and jugs used for washing hands (*bacilli*; *due ramini da dar aqua alla man*; *sechi di rame quattro et un picolo da lavar le man*, etc.), as well as items used for personal hygiene. Again, the Marian cycle of Antonio Moreschi nicely illustrates some of these objects: in the foreground of the Nativity of Mary are two bowls and a jug ready for bathing the child (Fig. 5). Of particular interest is the object used by the maid to warm water: it is a kind of metal stove with an open flame. The slightly earlier predella by Santacroce, the

Sobom *ser* Agostina dominirao je bogato opremljen krevet. Izrađen od orahova drveta, imao je stupove koji su nosili baldahin (*cielo*) i bio je okružen zavjesama (*tornoetto*). Popisivači će izbrojiti tri madraca (*stramazzi*), zatim prostirku punjenu perjem, tri posebna uzglavlja s perjem i šest jastuka. Ne nedostaje ni plahti i prekrivača po škrinjama: u jednoj su 22 *pezzi di lenzuola pulite*, različitih vrsta, uz devet jastučnica. Ovdje je, vjerojatno, pokriven prekrivačima od baršuna i crvene vicentinske tkanine ležao *ser* Agostino 6. kolovoza 1556. i diktirao svoju posljednju volju pred notarom i svjedocima koji su sjedili na stolčićima i škrinjama. Nešto više od pola stoljeća kasnije, no sa snažnim udjelom činkvecentističke tradicije, Antonio Moreschi je u svome ciklusu krevet prikazao u čak tri kompozicije, a najraskošniji je onaj na već spomenutom Rođenju Marijinom: tri su madraca jasno vidljiva, kao i visoko uzglavlje na kojem počiva sveta Ana (sl. 5). Krevet je sličan onom Agostinovom – stranice baldahina ovdje su razgrnute kako bi se vidjela majka okružena pomoćnicama.

U potkrovju kuće popisani su još neki metalni predmeti, kao što su različiti latori i bokali za pranje ruku (*bac(c)illi; due ramini da dar aqua alla man; sechi di rame quattro et un picolo da lavar le man* itd.), odnosno artikli koji su služili osobnoj higijeni. Ponovo, marijanski ciklus Antonija Moreschija lijepo ilustrira neke od ovih predmeta: u prvom planu Rođenja Marijinog dva su lavora s bokalom spremna za kupanje djeteta (sl. 5). Posebno je zanimljiv predmet na kojem sluškinja grije vodu: radi se o nekoj vrsti metalne peći s otvorenim plamenom. Nešto ranije Santacroceova predela s Krka pranje djeteta pak predviđa u niskom drvenom vjedru s ručkama.

Pokućstvo koje navodi inventar pokazuje da su labinski interijeri sadržavali predmete uobičajene u tom razdoblju za prostor sjeverne Italije i Dalmacije, dakle u sferi utjecaja Mletaka. Raspoloženje prostorija kuće Negri uvjetovan je naravno njezinim urbanim smještajem na rubnom dijelu utvrđenog grada i postupnim spajanjem ranijih manjih kuća, no osnovni je raspored sličan onima mletačke *Terraferme*: bogato opremljena ulazna prostorija, bočno kuhinja i spremišta, a na gornjem katu prostorije za spavanje i okupljanje obitelji, s posebnim naglaskom na najveću dvoranu, kroz koju se prolazi u spavaču sobu glave obitelji (Fortini Brown 2006, 51).

one from Krk, portrays the washing of the child in a low wooden bucket with handles. ➤ 189

The furniture included in the inventory shows that Labin interiors contained objects that were common in this period on the territory of northern Italy and Dalmatia, i.e., in the Venetian sphere of influence. The layout of the Negri house was, of course, conditioned by its urban location on the peripheral section of a fortified city, as well as by the gradual merger of earlier smaller houses, but the basic layout remained similar to those of the Venetian *Terraferma*: a richly furnished entrance room, on the side a kitchen and storage facilities, on the upper floor rooms for sleeping and socializing with the family, with a particular emphasis on the largest hall, through which the master bedroom was accessed (Fortini Brown 2006, 51).

JASENKA
GUDELJ

Kultura istarskog urbanog stanovanja ranog novog vijeka

JASENKA
GUDELJ

Kuću je Negrijevih na samome početku 17. stoljeća mletački inženjer u obilasku utvrda nakon uskočkog napada u svome izvještaju opisao ovako: "...kuće *ser* kapetana Giovanni Battista de Negrija, nastambe časne i udobne (dostojne) svakog drugog grada, kakve su i mnoge druge unutar *terre* [Labina] (Museo Correr, Venezia, Manoscritti Donà della Rose, N. 179, c. 66-68: Relazione sopra Albona e proposta di fortificarla (1601-1602?)" Navedena izjava kojom se ističe udobnost i opremljenost kuće čiju je unutrašnjost jednu generaciju ranije opisao analizirani inventar, nedvojbeno potvrđuje kontinuitet visoke razine labinskog urbanog stanovanja, ali i usporedivost ovih kuća s drugim gradovima na Poluotoku i u *Terrafermi*.

Kako je navedeno, glava labinskog statuta koja spominje pokućstvo govori o njemu kao o sredstvu namirivanja dugova, no u kontekstu proučavanja materijalne kulture, posebno pokućstva, zanimljiva je i odredba koparskog statuta, koja glasi: "...tj. nadalje određujemo da bilo muž, bilo žena, koji je ili koja je obudovio, tijekom jedne godine neka ima i treba imati krevet s perinom, pokrivačem i plahtama (*lectum cum plumatio, cultra et linteaminibus*)... jer se čini i jest nepriličnim ako je jedno od njih imalo krevet, da mu krevet ne pripadne...". Ovaj izvadak iz koparskog statuta u prijepisu iz 1668., glava II član 56, pokazuje povijesnu važnost kreveta, komada pokućstva koji je ušao u pravni sustav najvećeg grada mletačke Istre sa svom svojom opremom, a napomena o nepriličnosti njegovog gubitka govori ne samo o vrijednosti već i o simboličnoj ulozi koju je imao u svakodnevnom životu istarskog novovjekovlja. Nasljeđivanje kreveta precizirano je i u porečkom statutu (Knjiga III, članak 8), gdje je određeno da udovica ima pravo na opremljen krevet tek ako časno živi najmanje jednu godinu, a ako se preuda prije isteka tog roka, krevet će biti uvršten među ostala dobra i zajedno s njima podijeljen među nasljednicima. Za udovce ova odredba, čini se, nije vrijedila (Margetić 1996, 73-74).

Nadalje, kako je već spomenuto, mletačka je vlast pokušavala kontrolirati raskoš interijera kuća u sferi svog utjecaja pa su tako 1559. zabranjivali istarskim rektorima pretjeranu uporabu predmeta od plemenitih metala, a 1562. godine vrlo potanko zabranjuju uporabu pozlate na stolicama s bašunom, kojih pak ne smije biti više od šest, zatim zabranjuju svilene tkanine na zidovima i prozorima, kao i pozlaćene kožne tapete.

The culture of Istrian urban living in the early modern period

A Venetian engineer on a fort inspection tour after an *uskok* attack at the very beginning of the 17th century described in his report the Negri house as follows: "...the house of captain *ser* Giovanni Battista de Negri, is an honorable and comfortable dwelling (worthy) of any other city, as many others within terra (Labin) (Museo Correr, Venice, Manoscritti Donà della Rose, N. 179, c. 66-68: Relazione sopra Albona e proposta di fortificare (1601-1602?)." The aforementioned statement that emphasizes the comfort and furnishings of a house whose interiors were described in the previous generation in the analyzed inventory, undoubtedly confirms the continuity of the high level of urban living as well as the comparability of these houses with other cities on the peninsula and the *Terraferma*.

As noted, a caption of the Labin statute that mentions furniture speaks of it as a means of settling debts, but in the context of the study of material culture, especially furniture, a provision of the Koper Statute is also interesting, which reads: "...i.e., we furthermore ordain that any man, or for that matter woman, who is widowed, within a year should and must have a bed with an eiderdown, blankets and sheets (*lectum cum plumatio, cultra et linteaminibus*)... because it seems and is improper, if one of them had a bed, to be left without a bed...". This excerpt from Caption II Article 56 of the Koper statute transcribed in 1668, shows the historical importance of beds, a piece of furniture that entered into the legal system of the largest city of Venetian Istria, together with all of its accessories, while the remark about the impropriety of its loss speaks not only of the value of this indispensable object, but also about the symbolic role that it played in daily life during the Istrian modern era. An inheritance of a bed was specified in more detail in the Poreč statute (Volume III, Article 8), where it was determined that a widow is entitled to a fully furnished bed only if she led an honorable life for at least one year, and if she were to remarry before the expiry of that period, then the bed would be added among the other property and together this would then be divided among heirs. It seems that this provision did not apply to widowers (Margetić 1996, 73-74).

Furthermore, as was already mentioned, the Venetian authorities tried to control the grandeur of house interiors in their sphere of influence, thus in 1559 they prohibited an excessive use of precious metals by Istrian rectors, and in 1562 they forbade in a very detailed manner the use of gilding on chairs with velvet, of which there should be no

Nalagalo se dalje da dvije najvažnije sobe rektorskih nastambi ne smiju sadržavati ništa prevelike vrijednosti (Caprin 1905, 158), jer je bilo poznato da su obitelji rektora i kapetana davale ton lokalnom nastojanju da se imitira prekomorski centar. Iako zakoni protiv raskoši nisu imali osobitog efekta, već njihovo postojanje navelo je Francesca Sansovina da u *Venetia citta nobilissima* (1581.) opiše mletačko društvo svoga doba kao istodobno štedljivo i raskošno (Sansovino 1633 (1968), I, 384-385). Težnja udobnosti i luksuzu nije, naravno, bila karakteristika isključivo stanovnika Venecije već, kako je vidljivo iz inventara labinske kuće Negri iz 1556. godine, i elite na rubu mletačkih istarskih posjeda.

Sličnu će putanju imati i brojne druge istarske obitelji mletačke Istre, a istraživanja povijesnih ambijenata važnih primjera renesansne i barokne stambene arhitekture, poput palače Bradamante u Vodnjanu ili palače Sinčić u Poreču i brojnih drugih primjera, kao i postojanje Novovjekovne zbirke u Arheološkom muzeju Istre, sigurno će baciti novo svjetlo na materijalnu kultru istarskog ranog novovjekovlja.

more than six, and they went on to prohibit silk fabrics on the walls and windows, as well as gilded leather wallpaper. It was further prescribed that the two most important rooms in dwellings belonging to rectors should not contain anything of excessive value (Caprin 1905, 158), because it was known that the families of rectors and captains set the standards when it came to local efforts to imitate the overseas center. Although the laws against luxury did not have any special effects, their mere existence led Francesco Sansovino, in his *Venetia citta nobilissima* (1581), to describe the Venetian society of his time as both frugal and lavish (Sansovino 1633 (1968), I, 384-385). The pursuit of comfort and luxury was not, of course, a characteristic that applied exclusively to the inhabitants of Venice, as it also applied to the elites living on the edge of Venetian possessions in Istria, as evidenced by the inventory of the Negri house in Labin.

A similar progression characterized numerous other Istrian families in Venetian Istria, and studies of historical interiors belonging to important examples of Renaissance and Baroque residential architecture, such as the Bradamante palace in Vodnjan, the Sinčić palace in Poreč, and numerous other structures, as well as the mere existence of the Modern Era Collection of the Archaeological Museum of Istria, will surely shed new light on the material culture of the Istrian early modern period.

JASENKA
GUDELJ

Državni arhiv Rijeka (DAR) / State Archives in Rijeka (DAR), RO-12, jed. / uni. 28, list / f. 45-60 (kutija / Box 2): inventario dei beni di Agostino Negri.

Museo Correr, Venezia, Manoscritti Donà della Rose, N. 179, c. 66-68: Relazione sopra Albona e proposta di fortificarla (1601-1602?).

LITERATURA

LITERATURE

- BENUSSI, B. 1888 (1977). *Storia documentata di Rovigno*. Trieste, Rovigno.
- BERTOŠA, S., Negri, obitelj. *Istrapedia*. <http://www.istrapedia.hr/hrv/373/negri/istra-a-z/>. (14.12.2015.)
- BERTOŠA, M. 1976. Pučanstvo Labina u Vlačićeve doba (s prilozima labinskoj onomastici XVI i XVII stoljeća). *Vjesnik historijskih arbiva u Rijeci i Pazinu* 20. Rijeka, Pazin. 107-149.
- BEZIĆ-BOŽANIĆ, N. 2001. *Juditini dvori*. Split.
- BORIĆ, L. – GUDELJ, J. 2002. Gotičko-renesansna kuća Marcello-Petris u Cresu. *Peristil* 45. Zagreb. 97-106.
- BRADANOVIĆ, M. 2002. Stancija grofova Rigo u Karpinjanu pokraj Novigrada. *Novograd – Cittanova 599-1999*. Zbornik s međunarodnoga znanstvenog skupa. Novigrad. 127-133.
- BRALIĆ, V. – KUDIŠ BURIĆ, N. 2006. *Slikarska baština Istre : djela štafelajnog slikarstva od 15. do 18. stoljeća na području Porečko-pulske biskupije*. Zagreb, Rovinj.
- BUDEČ, G. 2009. Materijalni predmeti labinskog stanovništva u razdoblju od 1525. do 1550. godine. *Historijski zbornik* 2. Zagreb. 345-369.
- BUTTAZZONI, C. 1869-1870. Statuto municipale della città di Albona dell'a. 1341. *Archeografo Triestino* n. s. I, I-XVI. Trieste. 1-61.
- CAPRIN, G. 1905. *L'Istria nobilissima*. Trieste.
- CHOJNACKI, S. 2000. *Women and Men in Renaissance Venice*. Baltimore, London.
- ČAPETA, I. 2010. L'iconografa della Madonna nel polittico di Girolamo da Santa Croce nella chiesa francescana sull'isola di Košljun. *IKON* 3. Rijeka. 311-320.
- FISKOVIC, C. 1981. O starim dalmatinskim kaminima. *Bulletin Razreda za likovne umjetnosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti* 1, 51. Zagreb. 35-79.
- FORTINI BROWN, P. 2004. *Private Lives in Renaissance Venice: Art, Architecture, and the Family*. New Haven.
- FORTINI BROWN, P. 2006. *The venetian casa. At home in Renaissance Italy*. London.
- GIORGINI, B. 2010. *Povijesni pregled Labina i okolice/Memorie istoriche antiche e moderne della terra e territorio d'Albona (scritto l'anno 1731)*. Labin.

- GUDELJ, J. 2006. Gli ambienti della cultura nobiliare in Istria: gli edifici della famiglia Scampicchio. *Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno* 36. Rovigno. 55-116.
- GUDELJ, J. 2014. Radionice i klasični jezik u ranome novome vijeku: traktati i crteži na istočnoj obali Jadrana. *Majstorske radionice u umjetničkoj baštini Hrvatske*. Zbornik Dana Cvita Fiskovića 5. Zagreb. 101-121.
- HORVAT LEVAJ, K. 2015. *Barokna arhitektura*. Zagreb.
- IVETIC, E. 2010. *L'Istria moderna 1500-1797*. Verona.
- JELINČIĆ, J. 1987. Prva knjiga zapisnika sjednica vijeća labinske komune (Libro consigli I) 1566-1578. *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu* 29. Rijeka, Pazin. 75-159.
- LADIĆ, Z. 2009. Labinsko društvo u ranom novom vijeku u zrcalu bilježničkih dokumenata bilježnika Bartolomeja Gervazija. *Historijski zbornik* 1. Zagreb. 47-70.
- LADIĆ, Z. – ORBANIĆ, E. 2008. *Spisi istarskih bilježnika I, Spisi labinskih bilježnika sv. 1, Knjiga labinskog bilježnika Bartolomeja Gervazija (1525-1550)*. Posebna izdanja Državnog arhiva u Pazinu 17. Pazin.
- MARGETIĆ, L. 1996. *Hrvatsko srednjovjekovno obiteljsko i nasljedno pravo*. Zagreb.
- MILEVOJ, M. 1997. *Kartulini z Labinsčini*. Labin.
- PUHMAJER, P. 2011. Rekonstrukcija tlocrta palače Kaštel u Taru. *Portal* 2. Zagreb. 55-67.
- PUHMAJER, P. 2011a. *Velika stancija – vila Cesare u Savudriji / Stanzia Grande – villa Cesare a Salvore*. Zagreb.
- RADOSSI, G. 1992. Stemmi di rettori e di famiglie notabili di Albona d'Istria. *Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno* 22. Rovigno. 177-233.
- RADOSSI, G. 1997. L'inventario dell'eredità di Francesco Fabris qm. Vittorio da Villa di Rovigno del 1797. *Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno* 27. Rovigno. 251-344.
- SANSOVINO, F. 1633 (1968). *Venetia città nobilissima, et singolare, Descritta in XIV libri*. Venezia, Stefano Curti 1633, reprint. Venezia.
- SARTI, R. 2006. *Živjeti u kući. Stanovanje, prehrana i odijevanje u novovjekovnoj Europi (1500.-1800.)*. Zagreb.
- STAREC, R. 1996. *Mondo popolare in Istria: cultura materiale e vita quotidiana dal Cinquecento al Novecento*. Collana degli Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno 13. Fiume, Trieste, Venezia.
- TAMARO, A. 2010. Saggio del Catalogo dei monumenti e degli oggetti d'arte esistenti nell'Istria. *Archeografo Triestino* III s, V. Trieste. 123-171.
- THORNTON, P. 1992. *Interni del rinascimento italiano*. Milano.
- ZAKOŠEK, B. 1992-1993. Analitički inventar arhivskog fonda "Obitelj Scampicchio" (Labin, Motovun, Svetvinčenat) 1447-1878 {1882, 1903}, *Vjesnik Istarskog arhiva*, 2-3, 191-212.

JASENKA
GUIDELJ

**PRILOG 1 DAR RO-12, JED. 28.,
LIST 45-60 (KUTIJA 2):
INVENTAR DOBARA AGOSTINA
NEGRIJA.**

**APPENDIX 1 DAR RO-12, UNI. 28,
F. 45-60 (BOX 2):
INVENTORY OF THE POSSESSIONS OF
AGOSTINO NEGRI.**

JASENKA
GUDELJ

Copia tratta dall'Volume de Civilli dell'Illustrissimo Signor Domenico Manolessa Podesta d'Albona libro primo

Die 27 augusti 1556

Hoc est Inventarium bonorum omnium, tam mobilium, supeletium, quam stabilium, exceptis argentis et pecunis, de quilibet die 24 instantis confectum fuit Inventarium quondam Domini Augustini de Nigris de licentia magnifici domini fatti ad requisitionem per Hieronymi Dragogna, per Evangeliste de Quarenghis Comissariorum, ... perfecti quondam Domini Augustini, in absentia per Francisci, et Aloisij Quarenghis ..... Comessariorum attenta con in .... confermus per nome io: Antonium de Laurentiis Cancellarius Spettabile Comitis Albone, con presentia Dominae Ioanae vedovae quondam eiusdem Domini Augustini, Domini Cornelli Luciani Iudicis, Domini Petri Antonii Scampich, Domini Matteus Scampich..... per Martin Tacco et Jacobi de Lucatellis Testiam ad hoc ... catroium? et per Martini et Jacobi declarando perfectum Dominum Juudicem et Testes tantum interfuisse ipsi confessioni usque ad partitas socedas.

Prima.

In primo robbe ritrovate nella Camara dell'ingresso della Casa Vechia

*Una Cassa nova grande
Liciolli di piu sorte tutti usadi no vinti do cieo 22
Mantilli da tavola a occhietti di piu sorte numero undisse usadi cieo 11
Tovalloli di piu sorte no. vinti quattro 24
Faciolli da sugar le man di piu sorte no. undui cieo 13
Intimelli da Cuscini no nove 9
Tavaliali novi in pezza due no. vinti do 22
Faciolli da specchio in pezza no. tre 3
Camisse da Homo tagliate et non cuscite
Camisse da Homo buone no. sette 7
Un liciollo tagliato da tella a un filo pordente non cuscito
Brazza di Tella diesse a un filo pordente
Brazza disnove di tella sotile da camise
Brazza quattro tella sevella(?) per intimelle
Dui scuffie da Dona all'Italiana cieo una Turchina di seda et d'oro et l'altra di seda verde et d'oro
Quattro Velli di Bombaso da Dona Todeschi con cae d'oro
Dui faciolli di seda all'Italiana unscurro et altro biancho
Dui velli di Bobmaso fatti in Casa da Dona
Quattro velli Todeschi da Dona di Bombaso sfilza(?) come d'oro
Nova tella bianchegiata cieo bottana in pezza Brazza vinti sette*

*Inventario d'altra Cassa Nova
Un ligazzetto di pani tagliati in diverse sorti
Una Casacha di pano negro frusta
Una Casacha di pano Venetia paonaso nova
Un Soglio(?) de pano fin Paonas lissado di candella di velludo novo*

*Una Casachetta di pano gottona negra da meza vita
 Un Vestizola de pano negra frusta
 Un Tabaro senza manighe di pano nigro lissade de veludo de mezza vita
 Un altro Tabaro de pano Venetia fino novo con bavaro di veluto et mezalana con manighe
 Una Vestizola da sarza negra da meza vitta
 Dui brazza negra chersina negra
 Un Paro di Calzini di pano vechio
 Un sachò di maglia con sue manighe
 Un Taschin de veluto negro
 Tre machadoi da Candella
 Para quattrodisse conagli d'Astor et tormolo
 Un Zipon di garzante frusso
 Un Zipon di zambelato negro usado
 Un Zipon di zambellato negro usado
 Un Zipon di hossea negro di meza vita
 Un Zipon d'hormesin rosso frusto
 Un Zipon di Mocagraro negro frusto
 Un paro di Calzoni di pano negro fodrati d'hormesin frusti
 Un paro di Calzoni di pano paonazo fodrati di rassetta paonazo frusti
 Un paro di Calzoni di pano bianchi con fodra d'hormesin bianco frusti
 Un paro di Calzoni di pano rosa con hormesin rosa usadi
 Un paro di Calzoni d'ormelin rosa usadi
 Un paro di Calzette di pano paonazo fruste
 Un paro di Calzette di pano negro fine bone
 Para tre Calzette di Pano negre fruste
 Un paro di Calzette di pano bianche frusti
 Una spada di doi tagli con fodro di veludo con coltello dentro
 Dui Para di scarpe d'homo nove con paro doppie l'alto cignole
 Due bavette vecchie
 Un Tabaro di pano negro Venetia frusto con Cordoni*

JASENKA
 GUDELJ

*In un altra Cassa nova
 Una Veste da Dona di rasso bianca fatta in Casa
 Una Veste di pano alto fin verde da Dona usada
 Una Veste da Dona di Zabellatto zoan nova
 Una ueste di pano paonazo alto fin da Dona nova
 Una Veste da Dona di scarlatto usada
 Una Veste di Sarzza paonazza doppia usada
 Una Veste di Rassa nostrana color di Rosa secha usada
 Una Veste da Dona di sarza biancha nova
 Una Veste da Dona di sarza paonaza bona*

JASENKA
GUDELJ

*Una Veste d'Dona di sarza mezana verde bona
Una Veste zoana da Dona nova de dabalor
Una Veste da Dona non compita di mochagaro negro
Vene overo simozze scherlattine n.o quattro
Un Brazzo di Pano Roso Visentin
Brazza sedisse tella biancha in pezza
Una pezza intezza di rassa negra
Un Vello di Bobmaso fatto in Casa usado*

*In un altra Cassa nova
Tavallioli da tavola usadi no 5
Faciolli da sugar le man no. sei di piu sorte usadi
Una Lodra Conza
Un Vello da Dona di Bombaso usado
Un pezzo di bombaso paonazo a schachi
Un pezzo d'ormessin zoan
Un paro di Calzette a Cuchia di lana o bombaso nove
Brazza undesse di Vello di seda
Camisse sei di homo fruste
Un Centurino di veluto negro di doi pezzi con cavi, et passeti d'argento dieci
Intimelli sei usadi da Cusin
Camisse sette da Dona usade*

*Cavedoni da latton con zata' grosse belli con suoi fornimenti da fogo
Un letto fornido con la Cariaola fornida
Un descho di nogera, et un d'albedo
Un orologio picolo
Un Quadro d'immagine della madona indorato
Un specchio con suo quadro indorato di vetro
Un specchio grade di azalli con sua Cassa di nogera lavorata
Tre Cassellette nove da letto
Doi forcier vecchi da tenir pani
Una Veste di Raso rossa con bavero bianco meno d'oro con un centurin di veluto negro con cavi d'argento dorfichiati et passetti undisse d'argento, la qual Veste Bavaro Conturin furono lasciati in mano della prefatta mad.me Zuana per esser pegni come Lei disse*

*In una Casselletta picola bianca
Doi para di staffilli novi all'Italiana
Un paro di redene nove
Una Brena nuova paonaza alla Turchescha
Una Rossiera Turchescha di scherlatto con passetti vecchia
Un paro spitoni et doi para vecchi*

*Un Pastuch novo Turchesco con fiube nove
 Una gropiera nova con suoi pendenti
 Una Brena alla Turchesca nova
 Morsi tre usadi con un paro di redene vecchi
 Un staffil con una cavezza vecchia*

JASENKA
 GUDELJ

*Una spada da una man a meza con centura de chonete
 Una spada all'italiana con la sua Centura
 Un stoco
 Spade alla scavonesca no do
 Una scorta all'antiqua
 Un Stoco
 Una cinque cheda con fodro biancho
 Una pistoletta con la sua centura
 Una Coltella con manico di corno*

Nel solaro di sopra la su.dta Camara

*In una Cassa nova
 Camisse da homo sporche cinque di tella nove
 Camissetti bianchi sei di tella frusti
 Doi bocassini da Dona usadi
 Doi Camissetti da Dona di tela paonaza di bombaso fatti in casa
 Un Camiseto di tella di Cavei
 Un Camisatto di batana frusto
 Un vello da Capo di Bavella
 Brazza vinti do sarza fatta in Casa bianca
 Doi Bancalletti mezani bianchi vergadi*

*In una cassa biancha nova
 Un Zacho in una zavetton
 Brazza do e mezo biavalletta da calzette
 Brazza cinque intima da letto
 Un colarinin da bavero di veludo negro con suoi fiori
 Un paro di calzoni zoani di pano vecchi
 Un paro di Zanti di veludo novi
 Un paro di Calzetto di Lana e bonbaso a guchia vecchie
 Un tabaro di pano di fiandra vecchio senza manighe
 Una vesticiolla di pano paonazzo vecchia
 Un Cavezzo di Rassa non usado da Brazza trenta in circa fina
 Banchalli bianchi in pezza con foglie negre num.o tre
 Duo pezzi di rassa uno bianco e l'altro negro do brazza sessanta in circa non usada*

JASENKA
GUDELJ

Due para di Bisazze alla morlachесca nove

In una Casa biancha vecchia

Una pelle de bruna da scarpe

Una Cassachetta zuana de pano da meza vita

Un paro di Bozzachini di Bruna et assai altre robbe et vestim.ti et bissnelle usade di pocho momento

Un lincioło grossō

Due cussini con piuma con intimella

Una schamina morlacha

Pugnave tre bianche et una rotta usada

Un covertor di pelle usado

Una Cassa biancha vecchia

Dentro vi sono alquante piadene et altri lavori de piore fini di piu sorte

Un Ballestra et una Torza da pugno, con litera da ballestra

Un forcier vechio

Dentro vi sono piu feramenti da fabrica di diverse sorti

Una Cassa nova con Calor di noghera

Una felzada da letto fatta a stelle di piu colori nova

Banchalli da Cassa quindisi lavoradi a stella et diversi altri lavoradi di piu colori fine

Una felzada da letto fodrada de diversi colori usada

Un altra felzada nova da letto di diversi colori a stella

Doi tappedi novi zalli

Una Cassa grande d'albedo vechia

Dentro vi sono le spalire della Camera da basso

Banchalli usadi n. nove da Cassa

Un mazzo di Bombaso fillado

Doi Tapedi da Tavolla frusti

Un tornoleotto da bavalla bianco ...ado di bombaso

Un tappedo novo zallo

Cavazi di tella Cranzza da far Camisse a famigli n.o tre

Solle n.o cinque forni de due nove et due usade

Un radallezzo di griso leanotti

Chiadi di diverse sorti cioe palmanto cosa et quadeni barilli due e mezzo

Una scudiera grande da lire tresento

Para di stivalli novi doppi

*Un paro di stivalli novi uguali
 Para do di stivalli usadi boni
 Un cerchio di ferro da masseria
 Diverse altre robbe usade alla giornata ad uso di casa di poco momento
 Tre vanghe di ferro n.o tre*

JASENKA
 GUDELJ

In camera sopra la Cusina detta la terazza

*Una Cassa di talpon
 Un tornoletto vergado come son le spaliere della Camera da basso
 Un Bancal stellado frusto*

*Una Cassella nova
 Dentro non c'e altro solamente drappi da putti*

Un forcier Vechio dentro ci sono drappi da pitti

*Una Cassa Zoana
 Dentro ci sono para due bizzage morlache usade
 Due tabari di pano negro frusti
 Una vesticiolla da homo verde da mezza vita*

*Una Cassa d'albedo
 Piena di curami concii di piu sorte*

*Un forcier di pento
 Dentro vi sono Drappi da famigli et fatoche*

*Un forcier novo
 Dentro non c'e altro solam. li drappi di putti*

*Una Cassa nova dippita
 Damani da Dona, quattro di seda di diverse sorti
 Scuffie due da dona all'antigha in una scatola tonda
 Pezze un Tambellatto in detta scatola
 Una Veste da Dona Zalla di pano all'Italiana
 Due quarti d'una veste chersina di veludo e cremesin vecchio*

*Un forcier novo et
 Una Casselletta biancha*

Lamo otto di piombo picole

JASENKA
GUDELJ

Un Lambico con sua padella

*Un coperchio di feltre alla Corcatta usada
Una Reva*

In soffitta

*Peltri di diversi sorti passano libre Cento e quindici
Due pezzi Bacilletti di peltre con un fiaschetto novo
l'altro rotto di peltre
Un sechietto di Latton con sua Cavetta
Due ramini da dar aqua alla man di latton
Tre Baccilli di Latton
Due messaliere di Peltre non pessade
Tondi tre di latton da Inghilterra
Una padella da Torte piccola con suo coperchio
Candellieri usadi grandi, e picoli no. sette
Sechi di rame quattro et un picolo da lavar le man
Ramini grandi do, et due mezzane
Conche da legno ligade insieme mezane no. dissisette*

In Cussina

*Una Pignatta di rame co una Caldiera di tenuta di un sechio e mezo l'una et un coperchio
Fersore tre cioe mezane et una picola
Una Caldiera grande
Un Caldiera mezana (di ferro)
Un trepiedi di fero da fersora
Un Bronzo grande
Bronzi quattro mezani
Candellieri due novi alla moderna
Ramine due grandi
Caldiere due da un sechio l'una
Sechi tre d'aqua, doi con manigo, et un senza le mania
Una Caza di Rame d'aqua
Una stadiera mezana
Una ramine da lavar le man con il suo piede di ferro
Un Candeliero grande novo
Due Cavedoni di ferro
Cadenna da focho Una
Coperchi da pignatti con scolini ad uso della Cusina
Una Brena con il Cavedon da Puliedro*

Una piadenetta da peltre con un scudellino di Peltre

JASENKA
GUDELJ

In Canova

*Due Caldieri da litia da tenuta di cinque sechi l'una
 Una Caldiera da formaso
 Una Caldiera vechia da un sechio di tenuta
 Un Catattello di tenuta di moza quindici in circa di castagnaro
 Item diversi altri arnesi che no si doppera talle et tallumi
 Una Botte grande di Castagnaro di tenuta di mozza cinquanta circa
 Doi conche overo Albolli da salar formazi*

In Cassa contigua Camara di sopra

*Una Cassa nova con tachi d'orati
 Soalti numero sedisse
 Un Pamion di Letto di veludo
 Pezzi due speliere a fiorami con arme nove
 Alte quarte otto sono brazza disnove et quattro due di lunghezza*

*Una Cassa rossa ut supra
 Un Casachin d'ormesin negro di tela fornitto
 Un soglio d'ormesin negro fodrado di tela frusto
 Un soglio di veludo negro con drezuolle doppie fodra di tela novo
 Un soglio di damasco zoan lisiado di veludo cordonado bon
 Un soglio di pano negro, altro vechio fodra di tela all'antigua
 Un dolimenetto di pano negro Venetian con manighe lughe buon
 Una Capa negra di pano Venetia nova
 Un soglio di pano gattona novo
 Una Capa di pano gattona negro novo
 Una Casacha de pano negro Venetia nova
 Un Rabanetto di raso negro con due sete de pie novo
 Un Sipon di Tabellatto zoan de meza vita
 Un Zipon di veludo negro, con manighe separade vechie
 Un pezzo di veludo negro
 Un Zipon di rasso negro frusso senza assalini
 Un Calletto di zambellatto negro frusso fodra de pano rasso frusta
 Un Zipon di Raso negro inbotido buon
 Un Zipon d'ormesin biancho di meza vita
 Un zipon di Damasco zoan imbotido bon
 Un zipon di samitto negro imbotido di bombaso
 Un paro di Calze integre negri fodrade di pano zoan lissade di velluto nove*

JASENKA
GUDELJ

*Un paro di calze integre di pano Venetia negro
Una Bragessa de rasso paonazzo nove
Un paro di Calze integre, inbroghade di rasso negro
Un paro di Calzoni di razzo negro imbrogliade d'ormesin vecchio
Un paro di calzoni nigri di pano Venetia tagliato fodratti d'ormesin negro
Una Bavetta di scarlatto paonazza
Una Bavetta negra buona*

*Una Cassa nova ut supra
Una Camissiola rossa Pano Venetia fodrada di pello Agnello
Una Casacha di Pano zuan con fodra di pelli agnellini vecchia
Un Paliman di Pano negro di meza vitta fodrado di pelle agnelline negre
Un Casachin gattonado, con fodra negra d'agnello frusto
Una Casacha rossa di pano rosso frusta fodrada di pelle agnelline e volpe
Un casachin negro gattonado, con bonetta negra da meza vita
Una Pellizza di Lano nova
Due quarti di Volpe sono pelle numero sedisi nove
Un Zipon di Pano negro con maniche di Zambellate fodra di pano bianco vechio*

*Forcieri cinque novi rossi, et depentti dentro vi sono
Uno Tornoletto di sarza vechio
Un paro di Calzette negre dipano vechie
Un Zipon di Damasco zuan frusto
Un Tabario di pano negro de Friul vechio
Due Filzade volzade da letto de piu colori nove n.o 2
Bancalle uno di Cassa lungo brazza
Pelle di Volpe conze n.o disnove
Guine conze n.o. vinti sei
Brazza cinque di pedini di Volpe
Agnelline negre conze disette et tre bianche
Mortesini bianche, e qualche d'una negra no. dodise cione 12*

*Una Cassa al modo sopra detto vi sono dentro
Una seradura grande da Casa con Cadena
Un Capello d'ormesin
Un Capello di Lana
doi Capelli di paglia
Una Poteniora
Un Castelletto*

*Una Cassa al predetto modo
Spaliere in doi pezzi albe brazza due ...da brazza trenta uno nove*

*Un Tabaro barettin de Pano de Friul con fodra negra agnellina novo
 Un Pelizon di fruseto barettin fodra negro da pelle frusto
 Una coltra all'antigua baretina di setta fodrata di tella biancha frusta*

JASENKA
 GUDELJ

*Un altra simil Cassa
 Brazza diese pano Visentin basso ...
 Brazza undisse pano bianco Visentin Basso
 Brazza sette pano rosso Visentin basso
 Brazza diese di Camezzetti bianchi
 Brazza sedisse di Camezzetti bianchi color lattesin
 Brazza otto e mezzo pano alto baredin frusto*

*Un altra Cassa ut supra
 Una Vesticciola di pano fin paonazo di gran.. con fodra parte di Volpe et parte agnellina bianchi bona da Homo
 Una Veste di pano fin negro con manighe corte fodra di volpe usada
 Un Zubonetto di Veludo negro, fodra di Volpe da meza vita
 Una Casacha di pano negro, fodra di Volpe bona
 Una Cassacha di Damasco negro, fodra di Cunglio bona
 Un Vesticiola si samitto negra, fodrada de ... bona
 Un Rabonetto di talin negro, fodra di galette di foine
 Un pellizzo di samitto negro, fodra di fu.. con le code bon
 Un Paro di Calzette di pano negro fin*

*Un altra simil Cassa ut supra
 Brazza 24, cioe vinitquattro sarza
 Brazza vinticinque sarza naranze
 Brazza vinit rosso bianca
 Tre pezzi di tornoletti bianchi di tela cioe tre
 Doi Lanzuili vecchi
 Una Pellizza da Dona Vechia
 Una Pellizza con un Camissato bono manighe rose verde da meza vita
 Una Pellizza da Dona nova, Cona Camisato di Damasco nova
 Una Pellizza da Dona nova, manighe di Damasco paonazzo a scalleti
 Volpe tredici in tre pezzi cioe quartene
 Brazza due fioretto biancho
 Martessine negre n.o sedisse conza
 Dui agnelline conze, una negra l'altra biancha*

*Una simil Cassa ut supra
 Pugnave 5 tagliate e non cucite
 Gnlle all'antica di tella di diversi colori lavorada.....da Cassa vergotin de piu colori*

JASENKA
GUDELJ

Una simil Cassa
Banchalletti sedici fatti in Albona de lavoro de piu colori novi
Un Bancal novo coverze due Casse usde
Due coperte da letto fine di lavor sopredetto nove
Un colera biancha, vechia di tela
Un tappedo da Cassa novo zallo
Una felzada da pano rosso Visentin nova
Intima da Cusir un pachetto
Stramazzi num tre
Un letto da piuma
Cavazzalli con piuma tre
Cussini con piuma sei
Pugnave tagliate et non cusite no. do
Una pugnava vecchia
Un Rottratto del prefatto q.m ms Augustin
Un littiera de noghera con collone et cielo
Scagni di piu sorte no dodisse
Un scagno di noghera

In Canova di detta Casa
Botte grande num.o disisette con una torzada
Caratolli numero tre
Un tinazzo nuovo d'albedo grande
Due Tine nove d'albedo non cerchiache

In Canova sotto la Casa, comperata da Alvise de Querenghi
Un tinazo grande d'albedo
Due Tine d'albedo
Due mastelli grandi da lissia
Una tina vechia di somecinque

PRILOG 2
POPIS NOVCA, ZLATNINE I
SREBRNINE.

APPENDIX 2
LIST OF MONEY, AND GOLD AND
SILVER ITEMS.

► 205

Die 24 Agosto 1556

JASENKA
GUDELJ

Hoc est Inventorium denariorum et argentorum q.m D.ni Agostini figlii q.m D.n Ioannes de Nigris, con confectum per me Ioannes Antonium de Laurenii Cancellarium Comitis Albone, ad requisitione Hieronimi Dragogna, et Francisci Evangelisti et Aloisii fratum de Quarenghis Comi..riorum Testamenti eiusdem q.m Dni Agostino in essentione precitati Testamenti, cum presentia D.ni Mathei Luciani electi a prefatto Psti Loco D.ni Judicis altericis inc... altericis absensis nec non preffactum et Hieronim.. Evangeliste et Alloisi Comessum D.ne Joan.. re.te q.m predetto D.ni Agustini per D. pois ... D.ni Petri Antonii Scampich et Frencisci Ver.. et Petri Vusentini et Marini Dragogna

Scudi Venetiani no dusento ottanta e nove cieo mille novecento e sessanta cinque soldi quattro.....z.1965s4

Dippioni Ogari num.o quidise montano, cieo lire doicento trenta una...z.231s

Ongari num.o sei montano....z..46s4

Scudi forestieri num.o sette montano cie lire quaranta sei soldi disoto ...z. 46s18

Crosato num.o uno monetta, cieo lire sette soldi cinque.....z.7s5

Cochini num.o quattro e mezo montano lire trenta e sei..z 36s

Li quali tutti i dinari furono posti et ligatti in una Borsa di tella biancha

Moneta Venetiana mocenighi et marcelli cieo lire cento ottanta tre....z 183s

La qual moneta fu posta in una Borsa rossa Lettata

Gazette in un sachetto di tella di vello bianco cieo lire sei cento...z600s

Monetta Venetiana, cieo mocenighi marcelli da soldi disotto et soldi nove, e soldi quattro e mezo cieo lire sesanta nove et quattro.....z.69s4

Bezzi e gazzette in un sachetto de Canevazza cieo lire quattro cento e disnove....z.419s

Pezzi tre d'oro montano cieo lire vinti do et soldi do z.22s2

Tallar num.o dodisse montano cieo lire sessanta una soldi sedisse z.61s16

Li qual tutti dinari soprascritti et oltrati assendono alla suma de lire tre mille sei cento ottanta sette et soldi sedesse.....(3687s16)

Delli quali furono estrtti lire cinquento sessanta do, et soldi do, quali furono datti dalli soprascritti Comessari a Mad.na Zuana soprascritta per spender per i bisogni della casa cieo z 572s2

Un sachetto di tella grossa bianc piu curto, cieo mocenighi otto cento e novanta....z 690s

Un altro sachetto di tella bianca piu lungo con mocenighi mille e quaranta montano....z.1248s

Un altro sachetto de tella bianca con marcelli mille sei cento cinquanta fano mocenighi otto cento e vinti cinque montano.....z.990s

Ongari de piu sorte, con tre scudi et certi(venti) dopii num.o cento e quaranta montano.....z.

Scudi forestieri, con un Venetian num.o sessanta sette...

Fiorini di piu sorte numero vinti otto montano

Tre mezi Cochini val..

Una medaglia novicella grande con una medaglietta picolade valuta tutte due de scudi tre in circa val..

Li qual tutti soprascritti ori furono posti in una borsa di mochagiaro verde sarzante

Moneda da s 36 l'una, tre da sei et doi mocenighi et un marcello montano....26s8

Monete ongarini et altra sorte d'argento z.234s

Julii da soldi dodese l'uno numero vinti uno emezo....z 12s18

JASENKA
GUDELJ

Monede cinque con la testa da valutar da un mocenigho in circa montano z.64s

Medaglie sei antique d'argento de valuda....z.3s12

Aspri Turcheschi num.o cinquanta da ..z 6s6

Le quali tutti sei partite cioe sopra detti dinari furono posti in una scatoletta

Ori e Argenti

Un cento(?) fornido d'argento all'antiqua

Bottoni d'argento num.o trenta cinque con un anelletto d'oro, e piera rossa in una binda zalla

Bottoni trenta otto d'argento schietti picoli in un velletto bianco

Bottoni novanta uno d'argento de piu sorte

Coppe d'argento cinquanta quattro

Coppe cuside sopra conta d'argento cinquanta e nove

Coppe d'argento antique num.o dissisette

Una Coronetta di Tondini con crosetta d'argento

Doi Calizi d'argento senza patena et uno d'essi ha rotto il piede

Doi gatti alla antiqua d'argento alla Tedescha

Quattro manilli d'argento con botti tredesse et Cadenelle d'argento in un Borsalletto con cert argenti rotti de valuta de tre mocenighi

Due Tazze d'argento d'aqua

Una Tazza d'argento che non e d'aqua con un Arma dentro in mezzo

Cuchiari d'argento di piu sorte num.o dodise

Pironi d'argento quindise di piu sorte

Maiette alla Chersina d'argento in dorate n.o sei..

Dui altri Pironi d'argento con sue Nymphe

Una Centura di Velludo negro con passetti da un Cappo all'altro con sue bussa tutti d'argento indorati

Una Centura da freisco(?) d'oro con suoi Copi et passati quindici d'argento

Un Anello d'oro con (?) et due croci

Te vere d'oro busse da dona

Tre Anelli con piere di diverse sorti d'oro da dona longhe all'antiqua

Un Anello d'oro con una Granatina

Doi Anelli d'oro d'Homo con una Carniola et l'altro con una Granata chiara

Un Anelletto d'oro picolo con una Granatina legato alla antiqua

Un Anello d'oro da bollo con un Lion et un Cane (Negri!!!!jeah!)

Un Anello d'oro da Homo con una pietra agnosa grando

Un Anello da dona alla moderna con pre. fede

Un Anello d'oro in verga da tre note

Due vere d'argento buso da Dona con un Aneleto d'argento con una perla

Un Anello d'oro da Homo con Carniola rossa grande

Un Anello da Homo d'oro con l'arma Negri

Una Anello grando d'oro da Homo con arma Luppentina fu del q.m ms Domian

Una Cadenella d'oro de peso 62 quarti uno

Un Anello da Dona con Carniola verde d'oro

Un Anelletto d'oro da Dona con Arma

JASENKA

Un Penachio d'argento da Capello

GUDELJ

Maiette quattro tonde e larghe d'argento

Majette d'argento lunghette num.o sei con cerchi(?) bianchi negri(?)

Un scudo zenovin(?) con due monette antique

Due Anelli d'argento tristi

Un Bollo d'argento son segno A. N.

Una Tazza d'argento ma d'oligna assai grande

Piron d'argento con V... fornida d'argento

Coltello con manego d'argento et Cadella d'argento

Una Cintura de d'oro lavorata alla pervino(?) Cavo, et fiuba passeti sette d'argento

Una Cintura de Veludo negro con Cavo et Fiuba, et passeti sete d'argento

Un Centurin in due pezzi stretto, Cavo et Fiuba con passetti nove d'argento indorati

Un altro centurin stretto rosso, Vechio Cavo et Fiuba con Passetti disoto d'argento

*Un Garzarin, over Bavera Zallo, fornido con stampe cento e quaranta sei d'argento et Bottoni vinti do d'argento indorattin
Centurin di Veludo negro stretto vechio Cavo et Fiuba, et passeti undesse d'argento*

